

Ekonomiutskottets betänkande nr 50 om regeringens proposition med förslag till lagstiftning om kreditinstitut och finansiella institut och deras verksamhet

Riksdagen remitterade den 17 november 1992 regeringens proposition nr 295/1992 rd med förslag till lagstiftning om kreditinstitut och finansiella institut och deras verksamhet till ekonomiutskottet för beredning.

I samband med propositionen har utskottet behandlat rdm. Seppänens m.fl. lagmotion nr 29/1991 rd med förslag till lag om ändring av 1 kap. 2 § affärsbankslagen, som riksdagen remitterade till utskottet den 16 maj 1991, rdm. Seppänens m.fl. lagmotion 15/1992 rd med förslag till lag om ändring av 54 § lagen om depositionsbankernas verksamhet, som riksdagen remitterade till utskottet den 22 maj 1992, rdm. Seppänens m.fl. lagmotion nr 21 med förslag till lagar om ändring av lagen om depositionsbankernas verksamhet och om ändring av lagen om bankinspektionen, som riksdagen remitterade till utskottet den 14 maj 1993, rdm. Anderssons m.fl. lagmotion nr 32 med förslag till lag om utdelning av aktier i Sparbanken i Finland Ab till finska medborgare, som riksdagen remitterade till utskottet den 17 september 1993, samt rdm. Korhonens m.fl. lagmotion nr 36 med förslag till lag om ändring av 13 § lagen om depositionsbankernas verksamhet, som riksdagen remitterade till utskottet den 1 oktober 1993.

Med anledning av ärendet har utskottet hört ordföranden för bankfullmäktige, riksdagsman Pentti Mäki-Hakola och bankfullmäktigledamoten, riksdagsman Esko Seppänen, regeringsrådet Seppo Kiviniemi och lagstiftningsrådet Tarja Jääskeläinen vid finansministeriet, direktören Jorma Aranko, avdelningschefen Markku Lounatvuori och banköverinspektören Erkki Sarsa vid finansinspektionen, biträdande direktören Liisa Halme vid statens säkerhetsfond, överdirektören Matti Purasjoki vid konkurrensverket, avdelningschefen Kaarlo Jännäri och tf. avdelningschefen Kaiju Kallio vid Finlands Bank, biträdande chefen Kari Rantama och

kriminalöverinspektören Markku Salminen vid centralkriminalpolisen, direktören Markku Hirvonen vid skattestyrelsen, direktören Erkki Kontkanen vid Bankföreringen i Finland, direktören Tuomas Hinttula vid Andelsbankernas Centralförbund, avdelningschefen Pekka Heikkilä vid Sparbanksförbundet, förvaltningsdirektören Pentti Rissanen vid Kansallis-Osake-Pankki och verkställande direktören Risto Piepponen vid Finlands Hypoteksförening.

Regeringens proposition

I propositionen föreslås en ny kreditinstitutslag som skall ersätta lagen om depositionsbankernas verksamhet och lagen om finansieringsverksamhet. Lagen gäller yrkesmässig finansiering.

Med kreditinstitut avses depositionsbanker eller andra samfund, vilka som affärsverksamhet yrkesmässigt från allmänheten tar emot depositioner eller andra medel som skall återbetalas och som för egen räkning erbjuder krediter och annan därmed jämförbar finansiering. Depositioner får endast tas emot av depositionsbanker. Övriga kreditinstitut får från allmänheten ta emot andra medel som skall återbetalas.

Med finansiella institut avses med undantag av kreditinstitut sammanslutningar vilka såsom sin huvudsakliga affärsverksamhet tillhandahåller finansieringstjänster eller idkar därmed förknippad verksamhet eller förvärvar ägarandelar. Finansiella institut får inte från allmänheten ta emot medel som skall återbetalas.

Ett kreditinstitut skall ha koncession för sin verksamhet. Däremot behöver ett finansiellt institut inte ha någon koncession, men den omfattas av konsoliderad tillsyn om det tillsammans med ett kreditinstitut hör till samma koncern.

Jämfört med gällande lagstiftning är de vikti-

gaste ändringarna att i lagen tas in stadganden om riskkontroll, ett system med ägarkontroll över aktier och andelar, justering av stadgandena om ägande, justering av vissa punkter i stadgandena om soliditet samt revidering av stadgandena om bokslut. Dessutom föreslår regeringen stadganden om förhindrande av penningtvätt.

I lagförslaget har de ändringar och tillägg beaktats som föranleds av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

I propositionen ingår också ett förslag till en ny lag om utländska kreditinstitut och finansiella instituts verksamhet i Finland. Rätten för kreditinstitut att etablera sig regleras av olika stadganden beroende på om kreditinstitutet har fått koncession i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i någon annan stat. Dessutom ingår i lagen gemensamma stadganden som gäller samtliga utländska kreditinstitut och finansiella institut.

Vidare föreslås i propositionen att affärsbankslagen, sparbankslagen, andelsbankslagen, lagen om Postbanken Ab samt lagen om hypoteksföreningar skall ändras.

Lagmotionerna

I lagmotion nr 29/1991 rd föreslås att begreppen moderbolag och dotterbolag skall preciseras i affärsbankslagen. Dessutom föreslås att till lagen skall fogas ett stadgande enligt vilket en affärsbank inte får använda en kunds medel för verksamhet som medför störningar för den fria marknadsmekanismen vid prisbildningen i fråga om affärsbankens egna aktier eller andra aktiebolags aktier.

I lagmotion nr 15/1992 rd föreslås att till lagen om depositionsbankernas verksamhet skall fogas ett stadgande enligt vilket ur en säkerhetsfond som anges i lagen betalas högst 100 000 mark i sådana fordringar som en deponent har i en bank som hamnat i likvidation eller konkurs.

I lagmotion nr 21 föreslås att till lagen om depositionsbankernas verksamhet och till lagen om bankinspektionen skall fogas stadganden om ett offentligt kreditförlustregister som förs av bankinspektionen och i vilket antecknas sådana krediter över en miljon mark som har bokförts som kreditförluster.

I lagmotion nr 32 föreslås att aktier i Sparban-

ken i Finland Ab skall delas ut till myndiga finska medborgare som har lämnat in skattedeclaration eller som med stöd av lag är befriade från skyldighet att deklarerera.

I lagmotion nr 36 föreslås att det stadgande om begränsning av en banks ägande som ingår i 13 § lagen om depositionsbankernas verksamhet skall göras strängare.

Utskottets ställningstaganden

Utskottet föreslår att lagförslagen i regeringens proposition godkänns med följande ändringar och följande motivering.

Såsom en allmän anmärkning konstaterar utskottet att en ny lag om finansinspektionen trädde i kraft 1.10.1993. Härvid överfördes bankinspektionens uppgifter på finansinspektionen. Därför föreslår utskottet att hänvisningarna i propositionens lagförslag till lagen om bankinspektionen och bankinspektionen skall ändras till hänvisningar till lagen om finansinspektionen och finansinspektionen.

Kreditinstitutslag

1 §: Utskottet föreslår att lagens tillämpningsområde skall preciseras så att affärsverksamheten anses vara sådan i denna lag reglerad kreditinstitutsverksamhet som kräver koncession då med medel som tagits emot från allmänheten och som skall återbetalas erbjuds krediter och annan därmed jämförbar finansiering antingen direkt eller också genom ett företag som hör till samma koncern eller konsolideringsgrupp.

2 §: Stadgandet föreslås bli preciserat så att också sparbanksaktiebolagen och kooperativa banker i aktiebolagsform är depositionsbanker.

5 §: Till paragrafen föreslås bli fogat ett stadgande enligt vilket med koncern, moderföretag och dotterföretag i denna lag avses koncern, moderföretag och dotterföretag enligt bokföringslagen. Dessutom föreslås klargörande preciseringar i stadgandet.

6 §: I den lagstiftning som skall tillämpas på depositionsbanker föreslås också lagen om utbildning av sparbank till bank i aktiebolagsform ingå.

11 §: Stadgandet föreslås bli kompletterat så att den myndighet som behandlar ett kreditinstituts ansökan om koncession kan begära utredning om kreditinstitutägarnas och förvaltnings-

personalens tillförlitlighet och lämplighet. Den föreslagna ändringen gör det möjligt att vid behov också anskaffa utdrag ur straffregistret för kontroll av deras bakgrund och frejd.

19 §: Utskottet föreslår att till paragrafen skall fogas en ovan angiven möjlighet för finansinspektionen att utreda ägarnas tillförlitlighet och lämplighet då den bedömer förändringar som skett i fråga om ägande av aktier och andelar och då den överväger eventuella åtgärder med anledning av detta.

30 §: Hänvisningsstadgandet i paragrafens 3 mom. föreslås bli korrigerat så att också stadgandet om resultaträkning i 37 § kan tillämpas.

34 §: Enligt 15 § bokföringslagen skall fordringar antecknas i bokslutet till det nominella beloppet, dock högst till det sannolika värdet. En motsvarande komplettering föreslås i denna paragrafs 1 mom. 1 punkt.

42 §: Enligt paragrafens 2 mom. skall minst en revisor och en revisorssuppleant vara en av Centralhandelskammaren godkänd revisor eller revisionsammanslutning (CGR-revisor).

Utskottet föreslår att med tillstånd av finansinspektionen också en av handelskammaren godkänd revisor eller revisionsammanslutning (GRM-revisor) skall kunna vara revisor då det anses vara korrekt med beaktande av de krav som bör ställas på revisionens tillförlitlighet, bankens storlek och läge, tillgången på GGR- och GRM-revisorer samt kostnaderna för revisionen.

54 §: I 20 § lagen om ändring av lagen om depositionsbankernas verksamhet (866/93), som nyligen trädde i kraft, stadgas om begränsning av depositionsbankernas rätt till kvittning och om tillvägagångssättet vid kvittning. Enligt lagen får en depositionsbank inte med en motfordran kvitta medel som finns på en privatpersons konto eller som anvisats bli betalda till honom och som enligt lag inte får utmätas.

Utskottet föreslår att ett motsvarande stadgande skall fogas till kreditinstitutslagen som en ny 54 §. Därför ändras de paragrafnummer och de hänvisningar till dem som följer efter 54 §.

55 §: I paragrafens 2 mom. föreslås en precisering enligt vilken också en affärsbank som sparbankernas centrala finansiella institut ensamt äger kan höra till sparbankernas säkerhetsfond och analogt en affärsbank som andelsbankernas centrala finansiella institut ensamt äger höra till andelsbankernas säkerhetsfond.

56 §: Enligt paragrafens 2 mom. har förvaltningsrådet för statens säkerhetsfond rätt att till

delegationen och styrelsen för bankernas säkerhetsfond utse en extra medlem som företrädare för statens säkerhetsfond om säkerhetsfonden har beviljats stödlån enligt lagen om statens säkerhetsfond.

Stadgandet föreslås bli kompletterat så att förvaltningsrådet för statens säkerhetsfond har denna rätt också om staten eller statens säkerhetsfond har ställt garanti för lån som upptagits av säkerhetsfonden.

62 §: Möjligheterna för bankernas säkerhetsfonder att bevilja understöd föreslås bli utvidgade så att säkerhetsfonden med tillstånd av finansinspektionen också kan göra en i lagens 36 § nämnd kapitalinvestering i en bank som hör till samma säkerhetsfond. Om bankernas säkerhetsfond har fått understöd av staten eller statens säkerhetsfond i form av understödslån eller garantier kan bankernas säkerhetsfond stödja en bank som hör till säkerhetsfonden endast i den omfattning som statens säkerhetsfond godkänner.

Utskottet föreslår att till paragrafen skall fogas ett nytt 2 mom., som överensstämmer med 55 § 2 mom. depositionsbankslagen och enligt vilket bankernas säkerhetsfond kan överlåta medel ur fonden till statens säkerhetsfond för att användas för att stödja en bank som hör till en säkerhetsfond. Stadgandet är behövligt framför allt därför att det i samma säkerhetsfond kan ingå konkurrerande banker av vilka någon kan bli tvungen att ta emot understöd ur fonden.

67 §: Enligt paragrafens 1 mom. skall en depositionsbank som stöd för sin likviditet ha en kassareserv som utgör minst 15 procent av bankens i lagen angivna förbindelser och skulder.

Enligt paragrafens 2 mom. skall kassareserven utgöra minst 10 procent av depositionsbankens samtliga skulder, med undantag för skulder som banken har fått av medel som finska staten har givit för ett visst syfte samt bankens skulder hos Finlands Bank och hos den affärsbank som är dess centrala finansiella institut. Dessutom finns i paragrafen stadganden om vad som hänförs till kassareserven. Stadgandena motsvarar 22 § i gällande depositionsbankslag.

Utskottet föreslår att paragrafens 1 mom. stryks och att skyldigheten att ha en kassareserv bestäms i enlighet med gällande lag. Eftersom bankverksamheten befinner sig i svårigheter och skyldigheten att ha en kassareserv bygger på nationell lagstiftning anser utskottet det motiverat att bankverksamheten i detta läge inte ytter-

ligare belastas genom en ändring av skyldigheten att ha kassareserv.

70 §: I paragrafen stadgas om begränsningar av kundriskerna. Finansinspektionen kan bevilja undantag från begränsningarna för viss tid, om överskridningen av de i stadgandena angivna relationstalen följer av orsaker som inte beror på kreditinstitutet och föranleds av att kreditinstitut fusioneras.

Utskottet föreslår att finansinspektionen skall kunna bevilja undantag för viss tid också då överskridningen av relationstalen föranleds av att kundföretag i kreditinstitutet fusioneras. Tillägget är behövligt därför att bankerna har varit tvungna och också framdeles torde bli tvungna att ta del i omorganiseringen av kundföretag som råkat i svårigheter när det är motiverat på företagsekonomiska grunder och i syfte att undvika eventuella större kreditförluster.

Utskottet föreslår också att den felaktiga hänvisningen till konsolideringsgrupp i paragrafens 1 mom. skall rättas till.

75 §: I paragrafen stadgas om avdrag från ett kreditinstituts egna medel. Enligt 2 mom. 1 och 3 punkten skall från det sammanlagda beloppet av kreditinstitutets primära och supplementära egna medel avdras sådana aktier och andelar i kreditinstitut och finansiella institut som inte skall räknas till samma konsolideringsgrupp som kreditinstitutet samt sådana aktier och andelar i sammanslutningar vilka idkar försäkringsverksamhet av vilka kreditinstitutet äger över 10 procent.

Enligt paragrafens 3 mom. får de avdrag som anges i 2 mom. 1 punkten lämnas ogjorda, när det för att sanera en kunds affärsverksamhet är nödvändigt att inneha aktier eller andelar i ett annat kreditinstitut eller ett annat finansiellt institut.

Utskottet föreslår att det sistnämnda stadgandet skall ändras och förtydligas så att avdrag för aktier eller andelar som ägs av en sammanslutning som bedriver försäkringsverksamhet kan lämnas ogjorda på samma grunder och att stadgandet avser sanering av affärsverksamheten vid ifrågavarande kreditinstitut eller finansiella institut eller sammanslutning som bedriver försäkringsverksamhet.

76 §: Kommunförbund har ersatts av samkommun, varför motsvarande ändringar föreslås i paragrafen.

82 §: I paragrafen stadgas om vilka avtalsvillkor ett kreditinstitut inte får använda i sin verksamhet. Utskottet föreslår att stadgandet

skall kompletteras så att oskälighet bör bedömas med tanke på kunden som en helhet. T.ex. leasing eller anskaffning av huspaket kan förutsätta finansiering av en viss finansär. Stadgandet syftar inte till att förhindra dylika anskaffningar så länge t.ex. finansieringskostnaderna för anskaffningen och övriga finansieringsvillkor inte är oskäliga för kunden vid en övergripande bedömning. Kunden har likväl möjlighet att välja objektet för anskaffningen och innan avtal ingås överväga om det lönar sig för honom att förbinda sig till den finansiering som erbjuds för objektet.

94 §: I stadgandet bestäms om tystnadsplikt för funktionärer och förtroendevalda vid en holdingsammanslutning, ett kreditinstitut, ett finansiellt institut som hör till kreditinstitutets konsolideringsgrupp eller en kreditinstitutssammanslutning. Uppgifter som skall hållas hemliga är uppgifter om den ekonomiska situationen hos någon kund vid kreditinstitutet eller någon annan person eller om någons personliga förhållanden eller affärs- eller yrkeshemligheter, om inte den som uppgifterna gäller har gett sitt samtycke till att de röjs.

Genom bankhemligheten skyddas förhållandet mellan banken och kunden samt fysiska och juridiska personers integritet. Tystnadsplikten gäller alla uppgifter som en bank har fått kännedom om i kundförhållandet eller på annat sätt och som inte är allmänt kända. Tystnadsplikten är inte tidsbegränsad och upphör därför inte t.ex. när ett kundförhållande avslutas.

Bankhemligheten, som i Finland i fråga om principerna motsvarar internationell praxis, är en av de grundläggande förutsättningarna för bankverksamhet. Deponenterna och andra finansärer bör kunna lita på att uppgifter om dem inte lämnas ut till utomstående. Förlust av tillit kan leda till att depositioner och investeringar söker sig till annat håll där uppgifterna hemlighålls, och på så sätt försvåras bankens finansieringssituation.

Bankerna får också när de beviljar krediter, utför uppdrag för kunder och behandlar andra ärenden uppgifter om kundernas ekonomiska situation och personliga förhållanden. Om dylika uppgifter blir offentliga kunde detta försvåra kundens liv, yrkesutövning eller affärsverksamhet. Utgångspunkten för ett kundförhållande är att bankens uppgifter om kunden är konfidentiella, om inte kunden uttryckligen avstår från sitt skydd. Oberoende av bankhemligheten kan en bank säkerställa sina fordringar och inleda in-

drivningsåtgärder i laga ordning. Även då kan uppgifter som annars skall hållas hemliga utnyttjas endast i den utsträckning åtgärden förutsätter.

Bankhemligheten skyddar inte brottslingar eller verksamhet som annars står i strid med stadgandena. Enligt lagförslaget har en holdingsammanslutning, ett kreditinstitut och ett finansiellt institut som hör till kreditinstitutets konsolideringsgrupp rätt att lämna ut upplysningar som skall hemlighållas till åklagar- eller förundersökningsmyndighet, närmast polisen, för utredande av brott samt också till andra myndigheter, bl.a. till en sådan skatte- och granskningsmyndighet som med stöd av lag har rätt att få dylika upplysningar.

I syfte att effektivisera utredningen av brott och annan verksamhet som står i strid med samhällets intressen föreslår utskottet att stadgandet i paragrafens 2 mom. skall ändras så att rätten att lämna upplysningar ändras till en skyldighet att lämna upplysningar. Till en myndighet måste lämnas begärda upplysningar då begäran grundar sig på lag. I begäran bör de begärda upplysningarna samt brottet eller annan grund individualiseras med skäligen exakthet. Härvid är det möjligt för bägge parter att konstatera de lagliga grunderna. I förslaget till kreditinstitutslag hänvisas inte till strafflatituderna för brotten. I tvångsmedelslagen stadgas om förutsättningarna för husrannsakan.

Det är skäl att ägna större uppmärksamhet åt brott och missbruk som skett i banker eller som riktat sig mot banker och att utreda dem samt göra dem till föremål för rättslig behandling. Medborgarna måste kunna lita på finansieringssystemet, som utgör en väsentlig del av det dagliga ekonomiska livet. Riksdagen håller på att behandla ett förslag till lag om ändring av strafflagen, enligt vilket missbruk av förtroendeställning kommer att höra under allmänt åtal när gärningen är riktad mot samfund, stiftelser eller andra juridiska personer som står under offentlig tillsyn, alltså t.ex. mot ett kreditinstitut.

För att kunna sköta sina uppgifter kan gransknings- och tillsynsmyndigheterna få alla de upplysningar de önskar om ett kreditinstitut, obereonde av om de omfattas av bankhemligheten eller bankens egen affärshemlighet. På basis av vad myndigheten noterat har den möjlighet och även skyldighet att vid behov vidta behöriga fortsatta åtgärder. Ej heller dessa myndigheter får för utomstående röja upplysningar som skall hemlighållas utom då detta sker med stöd av lag.

Bankerna har getts ett massivt stöd med offentliga medel. Statens säkerhetsfond kan få alla tänkbara upplysningar om de banker som skall få stöd och utföra eller låta utföra inspektioner i dem. Säkerhetsfonden kan inte offentliggöra uppgifter som omfattas av bankhemligheten eller bankens affärshemlighet. Det är emellertid motiverat att förutsätta att uppgifter om kreditförluster, som föranleder behovet av bankstöd, offentliggörs i större omfattning och mer exakt. Ett villkor för stöd från statens säkerhetsfond bör vara att banken i offentligheten måste lämna tillräckligt exakta upplysningar om kreditförluster branschvis och regionalt utan omnämnande av enskilda kunder. Då föreligger inte något brott mot bankhemligheten.

Utskottet förutsätter att statens säkerhetsfond uppställer som villkor för beviljande av bankstöd, bl.a. för att öppenheten och offentligheten skall kunna förverkligas, att banken bör ge så exakta uppgifter som möjligt om kreditförluster branschvis, regionalt och bank- eller bankgruppvis utan att dock bryta mot kundens bankhemlighet och integritetsskyddet samt utan att försvåra näringsverksamheten. Motsvarande uppgifter bör insamlas och hållas offentligt tillgängliga också i fråga om de banker som redan fått stöd.

Begreppet affärshemlighet definieras inte i lagstiftningen. Till ett kreditinstituts affärshemligheter kan bl.a. räknas ärenden som gäller utveckling och organisering av affärsverksamheten, marknadsföring, medelanskaffning och kreditpolitik och som inte är allmänt kända. Det är inte önskvärt att affärshemligheter kommer i konkurrenternas besittning. Sådana kreditförluster som föranleder behov av bankstöd kan inte betraktas som affärshemligheter. Dessutom blir kreditförlusterna till stor del offentliga i samband med konkurser och företagssaneringar.

Eftersom statens säkerhetsfond som villkor för stöd har uppställt att kreditförlusterna skall indelas och offentliggöras godkänner kreditinstitutet detta då det tar emot stöd, och då föreligger det inte något hinder för offentliggörande. Ett kreditinstitut måste också på eget initiativ offentliggöra allt mer detaljerade uppgifter om sin verksamhet för att tillgodose behovet av officiell information.

I detta sammanhang kan det också konstateras att finansinspektionen enligt lagen skall meddela närmare föreskrifter om hur kreditinstitut-

ens bokslut skall uppgöras. Genom föreskrifter kan bokslutets och verksamhetsberättelsens informationsvärde ökas också i fråga om kreditförlusterna och det därav föranledda behovet av bankstöd.

95 §: I paragrafen stadgas om identifiering av kunder. Om det är sannolikt att en kund handlar för någon annan persons räkning, skall identifieringen om möjligt utsträckas också till denne.

Utskottet föreslår att stadgandet skall preciseras så att identifieringen med alla till buds stående medel skall utsträckas till den för vars räkning kunden sannolikt handlar. Det är förenligt med samhälleliga intressen att också sådan brottslighet förebyggs och uppdragas som sker via bulvaner. I misstänkta fall skall ett kreditinstitut förfara på det sätt som stadgas i 96 §.

96 §: I paragrafen stadgas om ett kreditinstituts omsorgsplikt då en kund anlitar kreditinstitutets tjänster samt om förfarandet i det fall att ett kreditinstitut betvivlar att en kunds affärstransaktion är laglig. Stadgandena syftar till att förebygga penningtvätt.

I syfte att effektivisera förebyggande av brottslig verksamhet föreslår utskottet att stadgandet skall preciseras så att ett kreditinstitut i misstänkta fall bör vägra att utföra affärstransaktionen och att finansinspektionen genast skall underrättas om en misstanke om brott. En affärstransaktion kan likväl utföras om det sannolikt blir svårare att utröna vem som drar förmån av den, om den förvägras eller avbryts. En anmälan om saken bör ofördröjligen göras till finansinspektionen.

Enligt förundersökningslagen skall polisen eller någon annan förundersökningsmyndighet göra förundersökning när det på grund av anmälan till den eller annars finns skäl att misstänka att ett brott har begåtts.

Enligt 4 mom. i föreliggande paragraf skall finansinspektionen, om den anser att det finns motiverad anledning att misstänka brott, underätta förundersökningsmyndigheterna om saken. Utskottet föreslår att stadgandet skall ändras så att tröskeln för anmälan och tröskeln för förundersökning är enhetliga.

98 §: Utskottet föreslår att till denna paragraf om kreditinstitutsbrott fogas ett nytt 2 mom., enligt vilket för kreditinstitutsbrott skall dömas sådana i stadgandet nämnda förtroendevalda eller funktionärer vid ett kreditinstitut som lämnat tillsynsmyndigheten en felaktig eller vilseledande uppgift om kreditinstitutet eller någon av

dess kunder. Genom stadgandet säkerställs det att tillsynen är tillförlitlig och att missbruk inte kan hemlighållas.

103 §: För att stadgandena om bokslut inte skall behöva tillämpas mitt under en räkenskapsperiod föreslår utskottet att ikraftträdelsestadgandet ändras så att stadgandena om bokslut tillämpas första gången på den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 1994 eller därefter.

104 §: I paragrafen finns ett övergångsstadgande om egna medels minimibelopp. Enligt propositionen gäller minimikravet på 30 miljoner mark i fråga om egna medel enligt lagens 13 § inte kreditinstitut som redan när denna lag träder i kraft har gällande koncession. Egna medel i sådana kreditinstitut får dock inte sjunka under det belopp som det uppgick till när lagen trädde i kraft. Om beloppet egna medel sjunker under detta belopp skall finansinspektionen enligt 4 mom. sätta ut en tid för kreditinstitutet inom vilken beloppet egna medel skall nå det stadgade minimibeloppet, eller göra en framställning till finansministeriet om att kreditinstitutets koncession skall återkallas.

I 10 artikeln 2 punkten i andra kreditinstitutsdirektivet finns ett motsvarande övergångsstadgande. I direktivets anpassning för denna artikel sågs att orden i nämnda punkt "vid tidpunkten för direktivets genomförande" skall ersättas med "när EES-avtalet träder i kraft", och orden "dagen för anmälan av detta direktiv" med "dagen för EES-avtalets undertecknande". Kreditinstitutslagen avses träda i kraft samtidigt med EES-avtalet. EES-avtalet undertecknades 2.5.1992. Utskottet föreslår att motsvarande ändringar skall göras i paragrafens 1 mom. Ändringen möjliggör åtminstone att små banker som har tagit emot statliga kapitalplaceringar kan betala kapitalplaceringen utan att stadgandet i 3 mom. blir tillämpligt.

Om beloppet av ett kreditinstituts egna medel sjunker under det angivna beloppet eller inte inom föreskriven tid fyller det stadgade minimikravet skall finansinspektionen sätta ut en tillräckligt lång tid för kreditinstitutet för uppnående av den i denna paragraf stadgade nivån, om kreditinstitutet har stadgad soliditet och om det i övrigt har förutsättningar för en livskraftig och lönsam verksamhet.

105 §: Utskottet föreslår att 4 mom. om kundrisker skall kompletteras med det i direktivet angivna beloppet om sju miljoner ecu och att beloppet 43 miljoner mark i stadgandet höjs till

45 miljoner mark så att det i stort sett motsvarar gällande ecu-kurs.

109—111 §§. Stadgandena föreslås bli preciserade så att masskuldebrev och masskuldebrevslån regleras i dem.

Vidare föreslår utskottet en ändring i 109 § 1 mom., som gäller förhandsgodkännande av säkerhet för masskuldebrevslån. Enligt förslaget måste ett kreditinstitut på förhand anhålla om att finansinspektionen skall godkänna arten och omfattningen av en säkerhet för ett masskuldebrevslån endast om det bestäms i villkoren för ett långfristigt masskuldebrevslån som emitterats av kreditinstitutet att det skall överlämna en betryggande säkerhet för lånet i finansinspektionens besittning.

Lagen om ändring av andelsbankslagen

Till lagens 42 § föreslås bli fogat ett nytt 4 mom. Utskottet föreslår att 4 mom. skall ändras i ingressen till 5 mom. eftersom det innan denna lag träder i kraft kommer att träda i kraft en ändring av samma lag, vilket förslag ingår i regeringens proposition nr 219. I detta föreslås att ett nytt 4 mom. skall fogas till samma paragraf.

Lagen om ändring av lagen om tillsyn över utlåningars företagsköp

Avsikten var att lagen om tillsyn över utlåningars företagsköp och kreditinstitutslagen skulle träda i kraft samtidigt. I 3 § 4 mom. lagen om tillsyn över utlåningars företagsköp föreslogs att föremål för tillsyn dock inte är kreditinstitut eller finansiella institut när det finansiella institutet är ett kreditinstituts dotterbolag eller en holdingsammanslutning enligt kreditinstitutslagen, eftersom det i kreditinstitutslagen finns särskilda stadganden om ägarkontroll.

Eftersom det var önskvärt att utländskt ägande i banker befrias samtidigt som i andra företag och då också kreditinstitutslagen har försenats på grund av ikraftträdandet av EES-avtalet fördröjts gjordes kreditinstitutet och de finansiella instituten till föremål för sådan tillsyn som avses i lagen om tillsyn över utlåningars företagsköp.

Nu föreslår utskottet att 3 § 4 mom. lagen om tillsyn över utlåningars företagsköp får den ursprungliga form det hade i regeringens proposition, dvs. tillsyn enligt denna lag gäller inte kreditinstitut och finansiella institut utan på dem

tillämpas stadgandena om ägarkontroll i kreditinstitutslagen.

Av samma orsak föreslås att i 8 § lagen om tillsyn över utlåningars företagsköp skall strykas stadgandet enligt vilket finansministeriet behandlar de ansökningar som bekräftelse på företagsköp, om det är fråga om en affärsbank eller ett kreditinstitut.

Lag om ändring av lagen om marknadsdomstolen.

På grundval av regeringens proposition nr 39 kommer en ändring av 1 § lagen om marknadsdomstolen att träda i kraft 1.1.1994. I paragrafen hänvisas till lagen om depositionsbankernas verksamhet. Samtidigt kommer en ny kreditinstitutslag att träda i kraft och lagen om depositionsbankernas verksamhet att upphävas. För att det inte skall uppstå oklarhet om marknadsdomstolens behörighet att behandla ärenden som den enligt kreditinstitutslagen skall behandla föreslår utskottet att hänvisningen i 1 § lagen om marknadsdomstolen till lagen om depositionsbankernas verksamhet ändras till en hänvisning till kreditinstitutslagen.

Samtidigt och av samma orsak föreslår utskottet att en liknande hänvisning i lagens 6 c § också skall ändras.

Bankinspektionens uppgifter överförs på finansinspektionen genom lagen om finansinspektionen, som trädde i kraft 1.10.1993. Utskottet föreslår att bankinspektionen som nämns också i lagen om marknadsdomstolen i detta sammanhang ändras till finansinspektionen.

Lag om ändring av lagen om finansinspektionen

Utskottet föreslår att till lagen om finansinspektionen skall fogas en ny 19 a § som gäller skyldighet att lämna uppgifter om sådana kreditförluster som föranleder behov av bankstöd.

En av principerna för beviljande av bankstöd är att bankstödet är öppet och offentligt. Denna princip har inte helt förverkligats. Därför föreslår utskottet att finansinspektionen skall samlas in så detaljerade uppgifter om kreditförluster som möjligt utan att dock bryta mot bankhemligheten. Dessa uppgifter kan inte anses vara omfattade av affärshemligheten, varför det till denna del inte finns något hinder för publicering.

Uppgifterna bör vara offentligt tillgängliga för vem som helst. Finansinspektionen skall också aktivt informera om kreditförlusterna se-

dan nya uppgifter insamlats, t.ex. efter det att bankernas tertialsöversikter publicerats, om inte bankerna själva gör det på ett sätt som tillfredsställer det allmänna intresset. Så detaljerade uppgifter bör emellertid inte ges offentlighet att de försvårar näringsverksamheten eller skyddet för privatpersoner.

Lagmotionerna

Utskottet föreslår att lagförslagen i lagmotionerna skall förkastas.

LM 29/1991 rd: Koncern, moderföretag och dotterföretag definieras i bokföringslagen. Det finns inte anledning att enbart i fråga om affärsbanker avvika från den enhetliga definitionen.

LM 15/1992 rd: Vid ingången av 1995 träder inom EG sannolikt i kraft ett direktiv enligt vilket depositioner tryggas upp till ett belopp om 20 000 ecu. I den nationella lagstiftningen kan avvikelser uppåt göras från denna gräns. Utskottet anser att det i detta skede ännu inte är behövt att ta ståndpunkt till saken i vår lagstiftning. Staten har dessutom ställt garantier för att bankerna klarar av sina förbindelser under alla förhållanden.

LM 21: Enligt vad utskottet erfarit kan det i lagmotionen föreslagna offentliga kreditförlustsregistret inte genomföras på föreslaget sätt på grund av att kreditförluster uppkommer och bokförs på så många olika sätt.

LM 32: Utskottet föreslår att lagmotionen skall förkastas eftersom det i lagmotionen föreslagna förfarandet inte längre kan genomföras. De av staten ägda aktierna i Sparbanken i Finland Ab har sålts till fyra banker som sinsemellan delat upp bankens affärsverksamhet.

LM 36: Utskottet föreslår att kreditinstitutsagens stadganden om begränsningar i ägandet skall godkännas. Sålunda anser utskottet att den i lagmotionen föreslagna ändringen i depositionsbankslagen, som skall upphävas, inte är motiverad.

På basis av det ovan anförda föreslår ekonomiskutskottet vördsamt

att lagförslagen 1—7 i regeringens proposition skall godkännas sålydande och att följande nya lagsförslag 8—10 skall godkännas:

1. Kreditinstitutslag

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag gäller affärsverksamhet som har till ändamål att yrkesmässigt från allmänheten ta emot depositioner eller andra medel som skall återbetalas och att *med dessa medel* för egen räkning erbjuda krediter och annan därmed jämförbar finansiering *antingen direkt eller genom ett företag som hör till samma koncern eller konsolideringsgrupp.*

(2 mom. såsom i regeringens proposition)

2 §

Kreditinstitut

(1 mom. såsom i regeringens proposition)

Depositionsbanker är affärsbankerna, spar-

bankerna, *sparbanksaktiebolagen*, andelsbankerna, *de kooperativa bankerna i aktiebolagsform* och Postbanken Ab.

3 och 4 §§

(Såsom i regeringens proposition)

5 §

Koncern och konsolideringsgrupp

Med koncern, moderföretag och dotterföretag avses i denna lag koncern, moderföretag och dotterföretag enligt bokföringslagen (655/73).

Till en konsolideringsgrupp räknas ett kreditinstitut, dess holdingsammanslutningar samt ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut som är (utesl.) dotterföretag till kreditinstitutet eller dess holdingsammanslutningar. Till konsolideringsgruppen räknas dessutom ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut som har gemensam förvaltning med kreditinstitutet eller dess holdingsammanslutning eller med ett dotterföretag till dem eller som

leds gemensamt med kreditinstitutet, holdingsammanslutningen eller deras dotterföretag.

Om stadgandena om *koncern* eller konsolideringsgrupp inte kan tillämpas eller det inte är ändamålsenligt att tillämpa dem på grund av *koncernens* eller konsolideringsgruppens sammansättning eller av något annat särskilt skäl, kan kreditinstitutet eller *dess holdingsammanslutning* göra avsteg från dem enligt beslut som *finansinspektionen* meddelar i varje enskilt fall.

6 §

Annan lagstiftning som skall tillämpas

(1 mom. såsom i regeringens proposition)

På depositionsbanker tillämpas dessutom affärsbankslagen (1269/90), sparbankslagen (1270/90), *lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform* (972/92), andelsbankslagen (1271/90) eller *lagen om Postbanken Ab* (972/87).

(3 mom. såsom i regeringens proposition)

7 och 8 §§

(Såsom i regeringens proposition)

9 §

Tillsyn

Finansinspektionen enligt lagen om finansinspektionen (503/93) övervakar att denna lag och de föreskrifter som myndigheterna meddelat med stöd av dem följs. Sparbankerna övervakas dessutom av sparbanksinspektionen och andelsbankerna av andelsbanksinspektionen.

2 kap.

Inrättande och ägande av kreditinstitut

10 §

Koncession

(1 mom. såsom i regeringens proposition)

Över kreditinstitutets ansökan om koncession skall *utlåtande av finansinspektionen* inhämtas. Över en depositionsbanks ansökan om koncession skall dessutom inhämtas utlåtande av den säkerhetsfond som banken kommer att höra till.

(3 mom. såsom i regeringens proposition)

11 §

Beviljande av koncession

Kreditinstitutet skall beviljas koncession, om det på basis av (*utesl.*) utredning som mottagits om *ägarnas* och *förvaltningspersonalens tillförlitlighet och lämplighet samt annan utredning* kan säkerställas att institutet kommer att ledas med yrkesskicklighet samt enligt sunda och försiktiga affärsprinciper.

(2 mom. såsom i regeringens proposition)

12 §

Återkallande av koncession eller begränsning av verksamheten

Finansministeriet kan på framställning av *finansinspektionen* återkalla ett kreditinstituts koncession, om

(1—5 punkten såsom i regeringens proposition)

Finansministeriet kan på framställning av *finansinspektionen* för viss tid begränsa verksamheten enligt ett kreditinstituts koncession, om det vid skötseln av institutet har konstaterats förekomma oskicklighet eller oförsiktighet och om det är uppenbart att detta allvarligt kan skada stabiliteten på finansieringsmarknaden eller borgenärernas fördel.

13 §

Startkapital

(1 mom. såsom i regeringens proposition)

Ett kreditinstituts egna medel enligt 73—75 §§ skall alltid uppgå till minst startkapitalet.

Om ett kreditinstituts egna medel inte längre uppfyller kraven enligt 2 mom., skall *finansinspektionen* sätta ut en tid inom vilken institutet skall fylla minimikravet på egna medel eller göra en framställning till finansministeriet om att koncessionen skall återkallas.

14 §

(Såsom i regeringens proposition)

15 §

Skild ledning för kreditinstitut och försäkringsbolag

(1 mom. såsom i regeringens proposition)

Majoriteten av medlemmarna och suppleanterna i ett kreditinstituts styrelse skall vara personer som inte är medlemmar, suppleanter eller

verkställande eller vice verkställande direktör i ett försäkringsbolag som avses i 1 mom., om inte *finansinspektionen* beviljar undantag från detta.

16 §

(Såsom i regeringens proposition)

17 §

Upplysningar som skall lämnas finansinspektionen

Kreditinstitutet får inte inleda sin verksamhet innan det har fått koncession och lämnat *finansinspektionen*

(1—4 punkten såsom i regeringens proposition)

Om det inträffar någon förändring i de uppgifter som nämns i 1 mom., skall *finansinspektionen* omedelbart underrättas.

18 §

Anmälan om innehav av aktier och andelar

Ämnar någon direkt eller indirekt förvärva en så stor andel i ett kreditinstitut att den utgör minst 10 procent av aktie- eller andelskapitalet eller medför minst 10 procent av röstetalet för aktierna eller andelarna eller annars berättigar till ett därmed jämförbart inflytande i kreditinstitutets förvaltning, skall *finansinspektionen* på förhand underrättas om förvärvet.

Om en andel som nämns i 1 mom. ökas så att den uppgår till minst 20, 33 eller 50 procent av aktie- eller andelskapitalet eller medför ett minst lika stort röstetal eller om kreditinstitutet blir ett dotterföretag, skall *finansinspektionen* på förhand underrättas också om detta förvärv.

(3 mom. såsom i regeringens proposition)

Kreditinstitutet skall minst en gång om året underrätta *finansinspektionen* om de i 1 och 2 mom. angivna andelarnas ägare och hur stort innehavet är samt omedelbart anmäla sådana förändringar i innehavet av andelar som kommit till dess kännedom.

(5 mom. såsom i regeringens proposition)

19 §

Avhållande från förvärv

Finansinspektionen kan inom tre månader från det den mottog en anmälan enligt 18 § motsätta sig förvärv av andelen, om *det enligt utredningen om ägarnas tillförlitlighet och lämplighet eller*

annars är sannolikt att innehavet av andelen skulle skada kreditinstitutets verksamhet enligt försiktiga och sunda affärsprinciper.

Om förvärv av en andel inte anmäls eller om andelen har förvärvats trots att *finansinspektionen* har motsatt sig det eller om *finansinspektionen* sedan andelen förvärvats observerar att innehavet äventyrar kreditinstitutets affärsverksamhet enligt 1 mom., kan *finansinspektionen* förbjuda innehavaren av andelen att utnyttja sin rösträtt.

3 kap.

Kreditinstitutets verksamhet

20 §

Området för affärsverksamheten

(1 mom. såsom i regeringens proposition)

Kreditinstitutets verksamhet är följande:

(1—7 punkten såsom i regeringens proposition)

8) notariatverksamhet inom de gränser som *finansinspektionen* fastställer,

(9—13 punkten såsom i regeringens proposition)

21 §

(Såsom i regeringens proposition)

22 §

Begränsning gällande innehav av fastigheter och fastighetssammanslutningar

Kreditinstitutet får ensamt eller tillsammans med dotterföretag och ovan i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut och finansiella institut i aktier och andelar i fastigheter och fastighetssammanslutningar som hyrs ut annars än i anslutning till finansieringsverksamheten investera högst ett belopp som för kreditinstitutets vidkommande utgör 13 procent av dess balansomslutning eller för kreditinstitutets och dess dotterföretags och i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstituts eller finansiella instituts vidkommande 13 procent av konsolideringsgruppens sammanräknade balansomslutning, om inte *finansinspektionen* av särskilda skäl beviljar tillstånd till ett större belopp.

(2 och 3 mom. såsom i regeringens proposition)

23 §

Temporärt innehav

(1 mom. såsom i regeringens proposition)

Kreditinstitutet eller dess dotterföretag eller i 5 § 2 mom. avsedda kreditinstitut eller finansiella institut skall överlåta egendom som förvärvats med stöd av 1 mom. så snart det är möjligt utan förluster och senast inom fem år från det i 1 mom. angivna förvärvet har skett, om inte *finansinspektionen* av särskilda skäl medger förlängning.

Finansinspektionen meddelar föreskrifter om hur temporärt förvärv av egendom till kreditinstitutet eller dess dotterföretag eller i 5 § 2 mom. avsett kreditinstituts eller finansiellt instituts skall meddelas till *finansinspektionen*.

24 och 25 §§

(Såsom i regeringens proposition)

26 §

Inrättande av filial i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Ett kreditinstitut som ämnar inrätta en filial i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall på förhand anmäla detta till *finansinspektionen*. Till anmälan skall fogas uppgifter om den verksamhet som är avsedd att idkas samt uppgifter som gäller filialens förvaltning.

Finansinspektionen skall underrätta motsvarande tillsynsmyndighet i ifrågavarande stat om inrättande av filialen och till underrättelsen foga uppgifter om kreditinstitutets egna medel, soliditet, det säkerhetssystem som skyddar deponenterna samt övriga uppgifter som behövs för inledande av filialens verksamhet.

Finansinspektionen skall inom tre månader efter att den mottog en anmälan enligt 1 mom., vägra att lämna en underrättelse enligt 2 mom., om den observerar att kreditinstitutets ekonomiska situation och förvaltning inte uppfyller de villkor som denna lag stadgar för kreditinstitut. En filial kan inte inrättas, om *finansinspektionen* har vägrat lämna underrättelsen.

27 §

Inrättande av filial i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Ett kreditinstitut som ämnar inrätta en filial i en annan stat än en som avses i 26 §, skall hos

finansministeriet ansöka om tillstånd att inrätta filialen. Tillståndet skall beviljas, om tillsynen över filialen kan ordnas tillräckligt väl. Över ansökan om tillstånd skall inhämtas utlåtande av Finlands Bank och *finansinspektionen*. Finansministeriet kan meddela föreskrifter om inrättande av filial utomlands och om hur tillsynen skall ordnas.

28 §

(Såsom i regeringens proposition)

29 §

Tillhandahållande av tjänster

Ett kreditinstitut som ämnar tillhandahålla tjänster som avses i 20 § i någon annan stat utan att inrätta en filial där skall på förhand göra en anmälan till *finansinspektionen* om vilka tjänster det ämnar tillhandahålla.

Finansinspektionen skall inom en månad från mottagandet av en anmälan enligt 1 mom. underrätta tillsynsmyndigheten i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om saken samt bifoga sin egen anmälan om huruvida kreditinstitutets koncession i Finland omfattar tjänsterna i fråga eller inte.

4 kap.

Bokslut och revision

30 §

Tillämpningsområdet för stadgandena om bokslut

(1 mom. såsom i regeringens proposition)

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om hur kreditinstitutens bokslut skall uppgöras.

Vad 30—37 §§ stadgar om kreditinstitut tillämpas på motsvarande sätt på holdingsammanslutning och på ett finansiellt institut som utgör dotterföretag till ett kreditinstitut eller en holdingsammanslutning.

31 §

Bokslut

(1 och 2 mom. såsom i regeringens proposition)

I bokslutet skall resultaträkningen och balansräkningen för den föregående räkenskapsperioden tas in. I bilaga till resultaträkningen och balansräkningen skall ges sådana upplysningar

som *finansinspektionen* föreskriver. Om specifikation av resultaträkningen eller balansräkningen har ändrats under räkenskapsperioden, skall de uppgifter som ingår i det tidigare bokslutet i den mån det är möjligt rättas så att de kan jämföras med det senare bokslutet.

(4 mom. såsom i regeringens proposition)

32 och 33 §§

(Såsom i regeringens proposition)

34 §

Värdering av tillgångarna

I bokslutet antecknas

1) krediter och andra dylika fordringar till det nominella värdet, dock högst till det sannolika värdet,

(2 och 3 punkten såsom i regeringens proposition)

Finansinspektionen kan meddela föreskrifter om att ett större sannolikt värde skall anges i balansräkningen för värdepapper som avses i 1 mom. 2 punkten och som är lätta att marknadsföra samt för derivativavtal.

Tillgångar i utländsk valuta samt skulder och andra förbindelser i utländsk valuta omvandlas till finskt mynt enligt den kurs som Finlands Bank noterar på bokslutsdagen. *Finansinspektionen* kan meddela föreskrifter om att anläggningstillgångar skall antecknas i bokslutet enligt den kurs som Finlands Bank noterat vid tidpunkten för anskaffningen.

35 §

Balansräkning

I balansräkningen skall tillräckligt specificerat, enligt vad *finansinspektionen* närmare bestämmer, såsom egna poster under aktiva antecknas pengar och fordringar hos centralbankerna, krediter, fordringsbevis som satts i omlopp bland allmänheten, aktier och andelar, den oavskrivna delen av anskaffningsutgifterna för materiella och immateriella nyttigheter med lång verkningstid, betalda förskott och resultatregleringar, aktie-, placeringsandels- och grundfonds-emissionsfordringar, samt övriga tillgångar. Under passiva skall antecknas skulderna till kreditinstitut och allmänheten, fordringsbevis som kreditinstitutet självt har satt i omlopp bland allmänheten, erhållna förskott och resultatregleringar, skulder som har sämre förmånsrätt än andra skulder samt övriga skulder och

reserveringar, aktie-, andels- eller grundkapitalet, placeringsandelskapitalet eller grundfonden, reservfonden, uppskrivningsfonden samt vinsten eller förlusten från tidigare räkenskapsperioder. Räkenskapsperiodens vinst meddelas särskilt för sig som tillägg till det egna kapitalet och förlusten som minskning av det.

(2 mom. såsom i regeringens proposition)

36 §

Bundet och fritt eget kapital

Kreditinstitutets eget kapital skall i balansräkningen delas i bundet eget kapital och fritt eget kapital. Det bundna egna kapitalet består av aktie-, andels- eller grundkapitalet, tilläggsandelskapitalet, placeringsandelskapitalet eller grundfonden, reservfonden och uppskrivningsfonden. Till kreditinstitutets bundna egna kapital hänförs dessutom en kapitalinvestering som uppfyller följande krav:

(1 punkten såsom i regeringens proposition)

2) investeringen får återbetalas endast med tillstånd av *finansinspektionen* och på villkor att kreditinstitutets eller kreditinstitutets och dess konsolideringsgrupps soliditet inte sjunker under den gräns som stadgas i 79 §,

(3 och 4 punkten såsom i regeringens proposition)

(2—5 mom. såsom i regeringens proposition)

37 §

Resultaträkning

(1 mom. såsom i regeringens proposition)

I resultaträkningen skall enligt vad *finansinspektionen* närmare föreskriver särskilt för sig antecknas intäkterna och kostnaderna tillräckligt specificerade. I den skall som egna poster antecknas ränteintäkterna och räntekostnaderna, dividendintäkterna, arvodesintäkterna och arvodeskostnaderna, värdepappersverksamhetens bidrag, valutaverksamhetens bidrag, förvaltningskostnaderna, övriga intäkter och kostnader för verksamheten, värdenedskrivningarna på fordringar och andra värdepapper än sådana som är avsedda att överlåtas, avskrivningarna på byggnader, maskiner och inventarier samt på andra utgifter med lång verkningstid samt förändringar i reserveringarna och de direkta skatterna. Tillfälliga intäkter och kostnader skall uppges skilt för sig i resultaträkningen.

38 §

Koncernbokslut

En holdingsammanslutning samt ett kreditinstitut, som är moderföretag i en koncern, skall uppgöra och i sitt bokslut ta in ett koncernbokslut enligt stadgandena i bokföringslagen och i detta kapitel samt enligt *finansinspektionens* föreskrifter.

Uppgifterna för sådana dotterföretag som inte är kreditinstitut eller finansiella institut sammanställs med koncernbokslutet på det sätt som *finansinspektionen* bestämmer.

(3—6 mom. såsom i regeringens proposition)

Om stadgandena om koncernbokslut på grund av koncernens sammansättning eller av något annat särskilt skäl inte kan iaktas när koncernbokslutet uppgörs, får avvikelser ske från dem med stöd av beslut som *finansinspektionen* meddelar i varje enskilt fall. För avvikelserna skall redogöras i koncernbokslutet.

39 §

Inhämtande av bokföringsnämndens utlåtande

Finansinspektionen skall inhämta bokföringsnämndens utlåtande innan föreskrifter som avses ovan i detta kapitel meddelas.

40 och 41 §§

(Såsom i regeringens proposition)

42 §

Revisors behörighet

(1 mom. såsom i regeringens proposition)

Minst en revisor och en revisorssuppleant skall vara en av Centralhandelskammaren godkänd revisor eller revisionssammanslutning. Har en av Centralhandelskammaren godkänd revisionssammanslutning utsetts till revisor, skall denna underrätta kreditinstitutet om vem som bär det huvudsakliga ansvaret för verkställandet av revisionen. Den huvudansvariga revisorn skall ha minst samma behörighet som revisionsammanslutningen. *Med tillstånd av finansinspektionen kan också en av handelskammaren godkänd revisor eller revisionssammanslutning vara revisor, revisorssuppleant eller revisionssammanslutning.*

43 §

Revisors jäv

(1 och 2 mom. såsom i regeringens proposition)

Revisorn skall underrätta *finansinspektionen* om kredit som han har fått av en sammanslutning som avses i 1 mom. samt om garantier eller andra ansvarsförbindelser, säkerheter eller motsvarande förmåner som den ställt för honom.

44 §

Av finansinspektionen förordnade revisorer

Finansinspektionen skall för kreditinstitutet förordna en revisor som uppfyller behörighetskraven, om

(1—4 punkten såsom i regeringens proposition)

(2 mom. såsom i regeringens proposition)

Finansinspektionen meddelar kreditinstitutet förordnande enligt 10 kap. 1 § 3 mom. och 14 § 1 och 2 mom. lagen om aktiebolag.

Finansinspektionen kan under mandatperioden skilja en revisor som den förordnat från hans uppgift.

45—49 §§

(Såsom i regeringens proposition)

5 kap.

Stadganden som gäller depositionsbanker

50 §

Deposition

Med deposition avses i denna lag medel som skall återbetalas och som har tagits emot från allmänheten på konton som uppfyller av *finansinspektionen* antagna allmänna villkor.

(2 mom. såsom i regeringens proposition)

51—53 §§

(Såsom i regeringens proposition)

54 § (ny)

Kvittning

En depositionsbank får inte med sin motfordran kvitta medel som finns på en privatpersons konto eller som anvisats bli betalda till honom och som enligt lag inte får utmätas. Före kvittningen skall banken reda ut om medlen kan utmätas. Kontoinnehavaren skall underrättas om ett kvittningsyrkande. En kvittning i strid med detta moment är ogiltig.

Är det inte möjligt att utan oskäligt besvär reda ut om medlen kan utmätas, får banken dock kräva kvittning, om den i samband med kvittningsyrkandet skriftligen lämnar kontoinnehavaren meddelande om begränsningen av kvittningsrätten enligt 1 mom. och om en återgång av kvittningen enligt detta moment. Kvittningen återgår, om kontoinnehavaren inom 14 dagar från det han fick kännedom om kvittningsyrkandet lägger fram utredning om att medlen inte får utmätas. Om inte någon annan utredning kan läggas fram om tidpunkten för delfående av kvittningsyrkandet, skall kontoinnehavaren anses ha fått del av yrkandet den sjunde dagen efter att meddelandet om yrkandet avsändes. Om kontoinnehavaren inte ges den information som anges i detta moment, är kvittningen ogiltig.

Vad som stadgas i 1 mom. gäller inte när kontoinnehavarens konto debiteras med stöd av hans uttryckliga fullmakt. En sådan fullmakt kan kontoinnehavaren återkalla när som helst. Andra avtal som minskar kontoinnehavarens rättigheter enligt denna paragraf är ogiltiga.

6 kap.

Säkerhetsfond

55 § (54 §)

Medlemskap i säkerhetsfond

(1 mom. såsom i regeringens proposition)

I stället för att höra till affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond kan den affärsbank som är sparbankernas centrala finansiella institut eller den affärsbank som sparbankernas centrala finansiella institut äger eller den affärsbank som det och sparbankerna gemensamt äger höra till sparbankernas säkerhetsfond, och den affärsbank som är andelsbankernas centrala finansiella institut eller som andelsbankernas centrala finansiella institut äger eller den affärsbank som det och andelsbankerna gemensamt äger höra till andelsbankernas säkerhetsfond.

56 § (55 §)

(Såsom i regeringens proposition)

57 § (56 §)

Säkerhetsfondens förvaltning

(1 mom. såsom i regeringens proposition)

Om säkerhetsfonden har beviljats stödlån enligt lagen om statens säkerhetsfond (379/92),

eller om staten eller statens säkerhetsfond har ställt garanti för lån som upptagits av säkerhetsfonden, har förvaltningsrådet för statens säkerhetsfond rätt att till delegationen och styrelsen utse en extra medlem som företräder statens säkerhetsfond.

58 § (57 §)

Garantiavgift till säkerhetsfonden

(1 och 2 mom. såsom i regeringens proposition)

Garantiavgiftens storlek skall godkännas av finansinspektionen. Finansinspektionen kan bestämma att avgiften skall höjas, om den anser att den garantiavgift som delegationen fastställt inte räcker till för att trygga deponenternas fordringar och fondens övriga förpliktelser.

Säkerhetsfondens styrelse kan på grunder som finansinspektionen bestämmer för viss tid befria en bank från att betala garantiavgift.

59—61 §§ (58—60 §§)

(Såsom i regeringens proposition)

62 § (61 §)

Beviljande av lån

Av säkerhetsfondens medel kan beviljas understödslån eller understöd till en bank som hör till fonden och som har kommit i sådana ekonomiska svårigheter att det är nödvändigt att understödslån eller understöd beviljas för att trygga dess verksamhet. Säkerhetsfonden kan också ställa garanti för lån som tas upp av en depositionsbank som hör till fonden. Med tillstånd av finansinspektionen kan säkerhetsfonden även göra en kapitalinvestering enligt 36 § i banken. Om säkerhetsfonden har ett stödlån med stöd av lagen om statens säkerhetsfond eller om staten eller statens säkerhetsfond har ställt garanti för ett lån som säkerhetsfonden har tagit upp kan understödslån, understöd eller garantier beviljas samt kapitalinvesteringar göras endast i den omfattning som statens säkerhetsfond godkänner.

Säkerhetsfonden kan besluta om överlåtelse av medel ur fonden till statens säkerhetsfond för att enligt 1 § lagen om statens säkerhetsfond (379/92) användas för att stöda en bank som hör till säkerhetsfonden.

(3 mom. såsom 2 mom. i regeringens proposition)

Om säkerhetsfonden har beviljats ett stödlån som avses i 57 § 2 mom., skall samtycke av direktionen för statens säkerhetsfond utverkas

för att understödslån eller understöd skall kunna beviljas banken ur dessa lånemedel.

63 § (62 §)

Avstående från att återkräva understödslån

Delegationen för säkerhetsfonden har på förslag av styrelsen rätt att helt eller delvis avstå från att återkräva ett understödslån, om återkravet är obilligt mot den depositionsbank som har fått lånet. Om säkerhetsfonden har beviljats ett stödlån som avses i 57 § 2 mom., skall samtycke av direktionen för statens säkerhetsfond utverkas.

(2 mom. såsom i regeringens proposition)

64 § (63 §)

(Såsom i regeringens proposition)

65 § (64 §)

Investering av säkerhetsfondens medel

(1 mom. såsom i regeringens proposition)

Fondens medel får investeras i fastigheter samt aktier och andelar i fastighetssammanslutningar till högst 25 procent av slutsumman i fondens balansräkning, om inte *finansinspektionen* av särskilda skäl beviljar tillstånd till ett större belopp.

7 kap.

Likviditet och kassareserv

66 § (65 §)

Likviditet

(1 mom. såsom i regeringens proposition)

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om tryggnad av kreditinstitutens likviditet.

67 § (66 §)

Kassareserv

(1 mom. *utesl.*)

Som stöd för sin likviditet skall en depositionsbank ha en kassareserv som skall utgöra minst 10 procent av depositionsbankens samtliga skulder, med undantag för skulder som banken har fått av medel som finska staten har givit för ett visst syfte samt bankens skulder hos Finlands Bank

och hos den affärsbank som är dess centrala finansiella institut.

Till en depositionsbanks kassareserv hör följande:

(1 och 2 punkten såsom i regeringens proposition)

3) fordringar hos inhemska och med dem jämställbara utländska kreditinstitut som förfaller inom en månad, till nettobeloppet; de av spar- och andelsbankernas fordringar hos den affärsbank vilken är centralt finansiellt institut för dem som förfaller inom en månad kan dock räknas till kassareserven till bruttobeloppet när relationstalet enligt 1 mom. räknas ut, samt

4) lätt marknadsförda fordringsbevis enligt föreskrifter av *finansinspektionen*.

Till de fordringar och fordringsbevis som avses i 2 mom. 3 och 4 punkten ovan räknas inte fordringar och fordringsbevis hos sådana kreditinstitut och finansiella institut som hör till samma konsolideringsgrupp som depositionsbanken.

8 kap.

Risik kontroll

68 § (67 §)

(Såsom i regeringens proposition)

69 § (68 §)

Anmälan av kundrisker

Kreditinstitutet skall anmäla stora kundrisker till *finansinspektionen* minst fyra gånger om året.

Med kreditinstitutets kundrisk avses i denna lag det sammanlagda beloppet av de i 76 § avsedda fordringarna och investeringar samt i 77 § avsedda förbindelser utanför balansräkningen vilka gäller en och samma person eller en och samma sammanslutning och en person eller en sammanslutning som står i ekonomisk intressegemenskap med en sådan person eller en sådan sammanslutning.

Med stor kundrisk avses i denna lag en kundrisk vars belopp utgör minst 10 procent av kreditinstitutets egna medel enligt 72 § 2 mom.

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om anmälan av uppgifter som avses i denna paragraf och i 71 § till *finansinspektionen* och om uträkning av de relationstal som avses i 70 och 71 §§.

70 § (69 §)

Begränsningar av kundriskerna

En kundrisk får inte stiga till ett belopp som överstiger 25 procent eller, om det i 69 § 2 mom. avsedda kundföretaget (*utesl.*) är kreditinstitutets moder- eller dotterföretag eller moderföretagets dotterföretag, 20 procent av kreditinstitutets egna medel.

(2—4 mom. såsom i regeringens proposition)

Till kundriskerna behöver vid tillämpningen av 1 och 2 mom. inte räknas följande:

- 1) poster som hör till kategori I enligt 76 §,
- 2) sådana poster i punkt 1 i kategori II enligt 76 § vilkas återstående löptid är högst ett år,
- 3) poster som skall räknas till punkt 2 i kategori II enligt 76 §, samt
- 4) övriga av *finansinspektionen* godkända poster.

Finansinspektionen kan bevilja undantag från 1 och 2 mom. för viss tid, om överskridningen av de i momenten avsedda relationstalen följer av orsaker som inte beror på kreditinstitutet och föranleds av att kreditinstitut eller kreditinstituts kundföretag fusioneras.

71 § (70 §)

Konsolideringsgruppens kundrisker

En holdingsammanslutning och ett kreditinstitut som är moderföretag i en koncern eller ett kreditinstitut som enligt 5 § 2 mom. har bestämmanderätten i ett annat kreditinstitut eller finansiellt institut skall anmäla konsolideringsgruppens stora kundrisker så som stadgas i 69 §.

I fråga om förhållandet mellan konsolideringsgruppens kundrisker och konsolideringsgruppens egna medel gäller 70 §.

9 kap.

Kreditinstitutets soliditet

72 § (71 §)

Soliditetsrelation

(1 mom. såsom i regeringens proposition)

Till kreditinstitutets egna medel räknas kreditinstitutets primära och supplementära egna medel enligt 73 och 74 §§, minskat med avdragsposterna enligt 75 §.

73 § (72 §)

Primära egna medel

Till kreditinstitutets egna medel räknas när den i 72 § angivna relationen räknas ut (primära egna medel)

(1—7 punkten såsom i regeringens proposition)

8) övriga av *finansinspektionen* godkända poster som kan jämföras med dem som nämns i 1—7 punkten.

Till primära egna medel kan dessutom räknas under räkenskapsperioden influten vinst på sätt som *finansinspektionen* bestämmer.

(3 mom. såsom i regeringens proposition)

74 § (73 §)

Supplementära egna medel

Till kreditinstitutets egna medel räknas när den i 72 § angivna relationen räknas ut också (supplementära egna medel)

(1 punkten såsom i regeringens proposition)

2) på de villkor som *finansinspektionen* bestämmer sådana av kreditinstitutet emitterade förbindelser som har sämre förmånsrätt än kreditinstitutets andra förbindelser,

(3 punkten såsom i regeringens proposition)

4) andra av *finansinspektionen* godkända poster som kan jämföras med dem som nämns i 1—3 punkten.

Av sammanlagda supplementära egna medel beaktas när relationen enligt 72 § räknas ut högst ett belopp som är lika stort som primära egna medel. När supplementära egna medel räknas får av det sammanlagda beloppet av posterna som nämns i punkten 2 och 3 i 1 mom. dock beaktas högst hälften av primära egna medels belopp.

75 § (74 §)

Avdragsposter

Från kreditinstitutets primära egna medel avdras när det i 72 § avsedda relationstalen räknas ut de egna aktier, andelar eller grundfondsbevis som kreditinstitutet äger, den oavskrivna anskaffningsutgiften för immateriella nyttigheter med lång verkningstid samt förlusterna under tidigare räkenskapsperioder och under räkenskapsperioden.

Från det sammanlagda beloppet av kreditinstitutets primära och supplementära egna medel avdras när det i 72 § avsedda relationstalet beräknas följande:

(1—3 punkten såsom i regeringens proposition)

Med tillstånd av *finansinspektionen* får de avdrag som anges i 2 mom. 1 och 3 punkten lämnas ogjorda, när det är nödvändigt att inneha aktier eller andelar i ett annat kreditinstitut eller ett annat finansiellt institut eller en sammanslutning som bedriver försäkringsverksamhet för att sanera deras affärsverksamhet.

76 § (75 §)

Riskgruppering av fordringar och investeringar

Kreditinstitutets fordringar och investeringar grupperas vid beräkningen av det i 72 § avsedda relationstalet som följer:

I gruppen

(1 och 2 punkten såsom i regeringens proposition)

3) fordringar hos kommuner, *samkommuner*, församlingar och landskapet Åland samt av dem garanterade fordringar,

(4—7 punkten såsom i regeringens proposition)

II gruppen

(1 och 2 punkten såsom i regeringens proposition)

3) fordringar hos offentliga samfund som kan jämföras med finska kommuner, *samkommuner* och församlingar, fordringar som de garanterat samt fordringar för vilka säkerheten består av värdepapper som har emitterats av finska kommuner, *samkommuner* och församlingar samt landskapet Åland och värdepapper som med dem jämförbara utländska offentliga samfund har emitterat,

4) fordringar hos internationella utvecklingsbanker som är godkända av *finansinspektionen* samt av dessa garanterade fordringar, liksom fordringar för vilka säkerheten består av värdepapper som dessa utvecklingsbanker har emitterat,

(5 och 6 punkten såsom i regeringens proposition)

III gruppen

1) krediter för vilka den av *finansinspektionen* godkända fulla säkerheten består av in-teckning i

en bostadsfastighet som används av kredittagaren, har hyrts ut av honom, eller är avsedd för eget bruk eller att hyras ut av honom eller av aktier som berättigar till besittningen av en bostadslägenhet som är i sådant bruk eller avsedd för sådant bruk,

(2 punkten såsom i regeringens proposition)

IV gruppen

(1 och 2 punkten såsom i regeringens proposition)

3) aktier och andelar, med undantag för sådana aktier och andelar som avses i 75 § och som skall dras av från primära egna medel och från primära och supplementära egna medels sammanlagda belopp,

4) fordringar som har sämre förmånsrätt än andra fordringar, med undantag för sådana i 75 § avsedda fordringar med sämre förmånsrätt som skall dras av från det sammanlagda beloppet av primära och supplementära egna medel,

(5 och 6 punkten såsom i regeringens proposition)

Finansinspektionen meddelar närmare föreskrifter om värderingen av de säkerheter som avses i denna paragraf.

77 § (76 §)

Poster utanför balansräkningen

Kreditinstitutets garantiförbindelser och andra förbindelser utanför balansräkningen viktas när det i 72 § avsedda relationstalet räknas ut med den i dem ingående kreditrisken, enligt vad *finansinspektionen* närmare bestämmer. De på detta sätt viktade posterna räknas enligt motparten i förbindelsen till de grupper som anges i 76 §.

78 § (77 §)

Minimibeloppet av kreditinstitutets egna medel

Kreditinstitutets egna medel skall utgöra minst 8 procent av det sammanlagda beloppet av de fordringar och investeringar samt förbindelser utanför balansräkningen som skall hänföras till grupperna II — IV enligt 76 §, uträknat så att av de poster som hör till II gruppen beaktas 20 procent, av de poster som hör till III gruppen 50 procent och av de poster som hör till IV gruppen 100 procent av dessa posters bokföringsvärde eller de värden som bestäms enligt 77 §.

79 § (78 §)

Minimibeloppet av konsolideringsgruppens egna medel

Om kreditinstitutet eller holdingsammanslutningen är moderföretag i koncernen eller ett kreditinstitut som enligt 5 § 2 mom. har bestämmanderätten i ett annat kreditinstitut eller finansiellt institut, beräknas kravet på egna medel enligt 78 § inte endast för kreditinstitutet utan också för konsolideringsgruppen. Beloppet av konsolideringsgruppens egna medel samt fordringar, investeringar och poster utanför balansräkningen räknas med iakttagande i tillämpliga delar av de principer som skall följas vid uppgörande av koncernbokslut. Från konsolideringsgruppens primära egna medel avdras dessutom affärsvärdet enligt koncernbalansräkningen.

80 § (79 §)

Skyldighet att öka egna medel

Om kreditinstitutets eller dess konsolideringsgrupps egna medel sjunker under det stadgade minimibeloppet, skall kreditinstitutet eller holdingsammanslutningen utan dröjsmål vidta åtgärder för att höja egna medel till den stadgade nivån. *Finansinspektionen* kan sätta ut en tid inom vilken kreditinstitutet och dess konsolideringsgrupp skall uppfylla kraven på egna medel enligt 78 och 79 §§.

81 § (80 §)

Förbud mot utdelning av vinst

Om beloppet av kreditinstitutets eller dess konsolideringsgrupps egna medel är mindre än vad som stadgas i denna lag, får kreditinstitutet inte dela ut vinst eller annan avkastning på det egna kapitalet, om inte *finansinspektionen* av något särskilt skäl beviljar undantag för en viss tid.

10 kap.

Kundskydd

82 § (81 §)

(Såsom i regeringens proposition)

83 § (82 §)

Avtalsvillkor

Kreditinstitutet får inte i sin verksamhet använda avtalsvillkor som inte har samband med kreditinstitutets verksamhet eller som med hänsyn till innehållet, parternas ställning eller förhållandena skall anses vara oskäligt från kundens synpunkt. Ett avtalsvillkor skall alltid anses vara oskäligt om förvärv eller bruk av nyttigheter som inte omfattas av kreditinstitutets verksamhetsområde *bedömt såsom en helhet ur kundens synvinkel oskäligt* påverkar erhållandet av kredit, avtalets giltighetstid eller övriga avtalsvillkor eller om kundens rätt att ingå avtal med någon annan närsidkare begränsas.

Kreditinstitutet skall tillstålla *finansinspektionen* avtalsvillkoren för de standardavtal som det använder i sin verksamhet.

84 § (83 §)

Tillsyn över marknadsföring och avtalsvillkor

Finansinspektionen övervakar kreditinstitutets användning av avtalsvillkor och marknadsföring. Också konsumentombudsmannen övervakar marknadsföringens lagenlighet och användningen av avtalsvillkor.

Finansinspektionen och konsumentombudsmannen skall samarbeta ändamålsenligt.

85 § (84 §)

Utlåtande av konsumentombudsmannen

När *finansinspektionen* observerar att ett kreditinstitut vid användningen av avtalsvillkor förfar i strid med konsumentskyddslagen (38/78) skall inspektionen begära utlåtande av konsumentombudsmannen i saken.

86 § (85 §)

Verksamhetsförbud

Finansinspektionen kan om det med hänsyn till kundskyddet är behövligt, förbjuda ett kreditinstitut att fortsätta marknadsföring eller användning av avtalsvillkor som strider mot detta kapitel eller mot stadganden eller bestämmelser som har utfärdats med stöd av det, eller att upprepa sådan eller därmed jämförbar marknadsföring eller användning av avtalsvillkor.

Finansinspektionen kan meddela ett i 1 mom. avsett förbud också interimistiskt, varvid förbudet gäller tills saken har avgjorts slutligt.

Finansinspektionen kan förena ett förbud med vite. Marknadsdomstolen utdömer vitet.

I ett beslut som *finansinspektionen* meddelar enligt 1 och 2 mom. får ändring inte sökas genom besvär.

87 § (86 §)

Förande av ärende till marknadsdomstolen

Kreditinstitutet kan föra ett i 86 § 1 mom. angivet beslut till marknadsdomstolen för behandling inom 30 dagar från delfäendet av *finansinspektionens* beslut. Annars blir beslutet bestående.

11 kap.

Tryggande av konkurrens

88 § (87 §)

(Såsom i regeringens proposition)

89 § (88 §)

Lämnande av uppgifter till finansinspektionen

De anmälningar, uppgifter och handlingar som enligt lagen om konkurrensbegränsningar skall lämnas till konkurrensverket skall i fråga om kreditinstitutens verksamhet också lämnas till *finansinspektionen*.

90 § (89 §)

Undanröjande av konkurrensbegränsningar

Finansinspektionen reder ut konkurrensbegränsningar och deras verkningar i kreditinstitutens verksamhet.

Om *finansinspektionen* anser att en konkurrensbegränsning har skadliga verkningar, skall den vidta åtgärder för att undanröja dem.

Om *finansinspektionen* inte genom förhandlingar eller på något annat sätt har förmått undanröja en konkurrensbegränsnings skadliga verkningar, skall den göra en framställning om behandling av konkurrensbegränsningen i konkurrensrådet.

Finansinspektionen och konkurrensverket skall samarbeta ändamålsenligt.

91 § (90 §)

Inspektionsrätt

Finansinspektionen har rätt att för tillsynen över att lagen om konkurrensbegränsningar och

detta kapitel samt de med stöd av dem utfärdade stadgandena och bestämmelserna iakttas verkställa inspektion också i en kreditinstitutssammanslutning.

(2 mom. såsom i regeringens proposition)

92 § (91 §)

Besvärsförbud

Ändring får inte sökas genom besvär i beslut som *finansinspektionen* har meddelat med stöd av lagen om konkurrensbegränsningar och detta kapitel.

12 kap.

Särskilda stadganden

93 § (92 §)

(Såsom i regeringens proposition)

94 § (93 §)

Tystnadsplikt

(1 mom. såsom i regeringens proposition)

En holdingsammanslutning, ett kreditinstitut och ett finansiellt institut som hör till kreditinstitutets konsolideringsgrupp är *skyldiga att* lämna upplysningar som avses i 1 mom. till åklagar- eller förundersökningsmyndighet för utredande av brott samt att lämna sådana till andra myndigheter som enligt lag har rätt att få sådana upplysningar.

(3 och 4 mom. såsom i regeringens proposition)

95 § (94 §)

Identifiering av kunder

Ett kreditinstitut och ett finansiellt institut som hör till kreditinstitutets konsolideringsgrupp skall konstatera kundens identitet. Om det är sannolikt att kunden handlar för någon annan persons räkning, skall identifieringen *med till buds stående medel* utsträckas också till denne. Identifieringsuppgifterna skall förvaras på ett tillförlitligt sätt under minst fem år från det affärstransaktionen eller kundförhållandet upphörde.

De krav som stadgas i 1 mom. gäller också andra än kunder som regelbundet anlitar institu-

tet, när omfattningen av affärstransaktionen ensam eller som en del av åtgärder som ansluter sig till varandra är minst ett markbelopp som motsvarar 15 000 ecu, dock alltid minst 85 000 mark eller om det finns anledning att betvivla att de medel som används vid en affärstransaktion har ett lagligt ursprung.

96 § (95 §)

Omsorgsplikt och tvivelaktiga affärstransaktioner

Ett kreditinstitut och ett i 95 § avsett finansiellt institut skall med vederbörlig omsorg reda ut grunderna för och syftet med att dess tjänster anlitas, om det observerar att tjänsterna till sin struktur och omfattning avviker från det sedvanliga i fråga om institutets storlek eller förrättningsställets läge, att de inte har något uppenbart ekonomiskt syfte eller att de inte är förenliga med kundens ekonomiska situation eller affärstransaktioner.

Om ett kreditinstitut eller finansiellt institut efter att ha uppfyllt sin ovan avsedda omsorgsplikt eller annars har anledning att betvivla att de medel som används vid en affärstransaktion har ett lagligt ursprung skall det *avbryta affärstransaktionen för tilläggsutredningar eller vägra utföra den samt alltid ofördröjligen göra en anmälan till finansinspektionen om saken* och på begäran lämna den alla de upplysningar och handlingar som kan vara av betydelse för utredningen av misstanken. *Om det sannolikt blir svårare att uttröna vem som drar förmån av affärstransaktionen, om affärstransaktionen förvägras eller avbryts kan den likväl utföras, varefter en anmälan om saken ofördröjligen skall göras till finansinspektionen.* Att anmälan görs får inte röjas för den som misstanken gäller. *Finansinspektionen får registrera, använda och lämna de upplysningar den erhållit endast för bekämpning av sådan brottslig verksamhet som avses i 4 mom. av denna paragraf.*

Finansinspektionen utfärdar närmare föreskrifter om omsorgsplikt och skyldighet att göra anmälan enligt denna paragraf samt om hur dessa skall fullgöras.

Om *finansinspektionen* på basis av upplysningar som den erhållit eller som den annars har inhämtat anser att det finns motiverad anledning att misstänka att det är fråga om att dölja eller utplåna den verkliga arten, det verkliga ursprunget eller den verkliga förvaringsplatsen för medel som åtkommit genom brott eller disposi-

tioner eller rättigheter som gäller medlen skall den underrätta förundersökningsmyndigheterna om saken för undersökning. *Finansinspektionen* kan samtidigt meddela kreditinstitutet eller det finansiella institutet ett förordnande att under högst fem bankdagar avstå från att utföra transaktionen, om en sådan åtgärd behövs för förundersökningsåtgärderna.

97 § (96 §)

Skadeståndsansvar

För *finansinspektionen* och kreditinstitutet eller för det i 95 § avsedda finansiella institutet eller för de personer som i god tro har vidtagit åtgärder på deras vägnar uppstår inte ansvar för ekonomiska skador som möjligen vållas av någon åtgärd enligt 96 §.

13 kap.

Straffstadganden och vite

98 § (97 §)

Kreditinstitutsbrott

(1 mom. såsom i regeringens proposition)

Även en sparbanksprincipal samt en medlem av ett kreditinstitutets förvaltningsråd eller styrelse, en fullmäktig, en verkställande direktör, en tjänsteman eller en revisor som lämnat tillsynsmyndigheten en felaktig eller vilseledande uppgift om kreditinstitutet eller dess kund skall dömas för kreditinstitutsbrott, om inte strängare straff stadgas i annan lag.

99 § (98 §)

(Såsom i regeringens proposition)

100 § (99 §)

Brott mot tystnadsplikten

Den som bryter mot den i 94 § stadgade tystnadsplikten skall för *brott mot tystnadsplikt i kreditinstitut* dömas till böter eller till fängelse i högst sex månader.

(2 mom. såsom i regeringens proposition)

101 § (100 §)

Vite

Om en kreditinstitutssammanslutning inte i sin verksamhet har iakttagit denna lag eller de med stöd av den utfärdade stadganden eller

bestämmelser, kan *finansinspektionen* vid vite ålägga den att uppfylla sin skyldighet.

Vitet utdöms av *finansinspektionen*.

102 § (101 §)

(Såsom i regeringens proposition)

14 kap.

Ikraftträdande och övergångsstadganden

103 § (102 §)

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning. *Lagens stadganden om bokslut tillämpas dock första gången på den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 1994 eller därefter.*

(2 mom. såsom i regeringens proposition)

Om i en författning som har givits innan denna lag har trätt i kraft hänvisas till ett stadgande som har upphävts genom denna lag avser hänvisningen de stadganden i denna lag som har trätt i kraft i stället för de upphävda stadgandena.

104 § (103 §)

Egna medels minimibelopp

Minimikravet i fråga om egna medel enligt 13 § gäller inte sådana kreditinstitut som redan den 2 maj 1992 har gällande koncession att utöva kreditinstitutsverksamhet. Egna medel i sådana kreditinstitut får dock inte sjunka under det belopp som det uppgick till *nämnda dag*.

(2 och 3 mom. såsom i regeringens proposition)

Om beloppet av kreditinstitutets egna medel sjunker under det i 1 mom. angivna beloppet eller det i 3 mom. stadgade sammanlagda beloppet av egna medel eller om kreditinstitutet inte inom föreskriven tid fyller minimikravet enligt 2 mom., skall *finansinspektionen* sätta ut en tid för kreditinstitutet inom vilken beloppet av egna medel skall nå det i *denna paragraf* avsedda minimibeloppet, eller göra en framställning till finansministeriet om att kreditinstitutets koncession skall återkallas.

105 § (104 §)

Soliditet

Om ett kreditinstituts eller en konsolideringsgrupps soliditet när lagen träder i kraft understi-

ger det stadgade minimibeloppet, skall kreditinstitutet eller holdingsammanslutningen vidta åtgärder för att höja soliditeten till den nivå som anges i 78 och 79 §§. Kreditinstitutet eller holdingsammanslutningen skall inom 6 månader från lagens ikraftträdande förelägga *finansinspektionen* en plan för hur den stadgade soliditeten nås. Denna skall vara uppnådd senast den 1 januari 1995.

(2 mom. såsom i regeringens proposition)

106 § (105 §)

Kundrisker

Om ett kreditinstitut eller dess konsolideringsgrupp när denna lag träder i kraft har kundrisker enligt 69 § vilkas belopp överskrider den i 70 eller 71 § stadgade gränsen, skall kreditinstitutet och holdingsammanslutningen omedelbart vidta åtgärder för att begränsa kundrisken enligt 70 och 71 §§. Beloppet av en kundrisk, som när lagen träder i kraft överskrider den i 70 eller 71 § stadgade gränsen, får inte öka från den nivå den hade när lagen trädde i kraft.

Vid tillämpningen av 1 mom. beaktas fram till den 31 december 1998 15 procent såsom relationstal för stora kundrisker enligt 69 § 3 mom., 40 procent såsom relationstal för kundrisker enligt 70 § 1 mom. första meningen och 30 procent såsom relationstal för kundrisker enligt 70 § 1 mom. andra meningen. De i 1 mom. angivna kraven beträffande kundriskerna skall dock vara uppfyllda senast den 31 december 2001.

Ett kreditinstitut och dess konsolideringsgrupp vars egna medel enligt 73 och 74 §§, minskade med de poster som anges i 75 §, *uppgår till ett markbelopp som motsvarar högst sju miljoner ecu, dock högst 45 miljoner mark*, skall dock uppfylla de i 1 mom. stadgade kraven senast den 31 december 2006.

När de i 70 eller 71 § stadgade begränsningarna i fråga om kundriskerna efter de i 2 och 3 mom. nämnda tidpunkterna tillämpas får de av kreditinstitutets eller konsolideringsgruppens fordringar och förbindelser utanför balansräkningen som har uppkommit före denna lags ikraftträdande lämnas obeaktade till den del beaktande av dem skulle leda till att den i 70 och 71 §§ stadgade gränsen överskrids.

107 § (106 §)

(Såsom i regeringens proposition)

108 § (107 §)

Koncession

(1 mom. såsom i regeringens proposition)

De i 1 mom. avsedda kreditinstituten skall inom två år från ikraftträdandet göra de ändringar i sina bolagsordningar eller stadgar som behövs enligt denna lag eller den lag som nämns i 6 § och ge in sina ändrade bolagsordningar eller stadgar till *finansinspektionen*.

(3 mom. *utesl.*)

109 § (108 §)

Säkerhet för masskuldebrevslån

Om det bestäms i villkoren för ett långfristigt masskuldebrevslån som emitterats av ett kreditinstitut att det i *finansinspektionens* besittning skall överlämna en betryggande säkerhet för lånet skall kreditinstitutet på förhand anhålla om att *finansinspektionen* skall godkänna säkerhetens art och tillräcklighet.

Kreditinstitutet skall i *finansinspektionens* besittning överlämna av *finansinspektionen* godkända säkerheter för varje masskuldebrevslån som det ensamt har tagit upp, till ett belopp som motsvarar det sammanlagda nominella beloppet av de skuldebrev som vid varje enskild tidpunkt är i omlopp och till ett av *finansinspektionen* godkänt belopp säkerheter för ett sådant av det upptaget lån där förbindelserna som lånet medför för kreditinstitutet är solidariska med någon annan låntagare. För kostnaderna för förvaringen av säkerheterna svarar den som emitterar masskuldebrevslånen.

Såsom interimistisk säkerhet för ett lån som ett kreditinstitut har tagit upp kan i stället för de säkerheter som anges i 1 mom. också lämna garanti ställd av Finlands Bank eller ett kreditinstitut som inte hör till kreditinstitutets konsolideringsgrupp eller depositionsbevis hos en *depositionsbank* till ett motsvarande belopp.

De interimistiska säkerheterna skall så snart som möjligt och senast inom två år från det de ställdes som säkerhet bytas ut mot säkerheter som *finansinspektionen* bestämmer. *Finansinspektionen* kan också bevilja uppskov på högst två år vid utbytet.

110 § (109 §)

Tilläggsäkerhet för masskuldebrevslån

Om beloppet av säkerheterna för ett masskuldebrevslån som ett kreditinstitut har emitterat sjunker under det som bestäms med stöd av 109 §, skall kreditinstitutet senast inom två månader ställa en av *finansinspektionen* godkänd tilläggsäkerhet.

111 § (110 §)

Utbyte av masskuldebrev

Ett kreditinstitut får, om *finansinspektionen* inte bestämmer annat, till nominellt värde byta ut *masskuldebrev* som det har återförvärvat före förfallodagen mot *säkerheter för samma masskuldebrev*. Sådana *masskuldebrev* skall på följande betalningsdag enligt amorteringsplanen användas för extra amortering av *masskuldebrevslånet*.

2.

Lag**om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland**

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden

1 och 2 §§

(Såsom i regeringens proposition)

2 kap.

Rätt till etablering från en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

3 och 4 §§

(Såsom i regeringens proposition)

5 §

Underrättelse om inrättande av filial

Innan ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut kan inrätta en filial i Finland skall *finansinspektionen* få underrättelse om saken från tillsynsmyndigheten i institutets hemstat.

(2—4 mom. såsom i regeringens proposition)

6 §

Finansinspektionens svar

Finansinspektionen skall inom två månader efter det den har tagit emot en underrättelse enligt 5 § ge ett meddelande om kraven i fråga om ordnandet av tillsynen över kreditinstitutets eller det finansiella institutets filial och, såvida det behövs, om sådana villkor för idkandet av affärsverksamheten som allmän fördel påkallar.

7 §

Återkallande av verksamhetsrättigheter

Finansinspektionen kan förbjuda ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut att fortsätta sin verksamhet i Finland, om institutet väsentligt eller upprepade gånger bryter mot denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av den eller mot annan lagstiftning som gäller kreditinstitutsverksamhet.

3 kap.

Rätt till etablering från en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

8 §

(Såsom i regeringens proposition)

9 §

Tillstånd att inrätta filial

Kreditinstitutet skall hos finansministeriet anhålla om koncession för filial som skall inrättas i Finland. Över ansökan skall inhämtas utlåtande av Finlands Bank och *finansinspektionen*. Till ansökan om koncession skall fogas de handlingar och utredningar som finansministeriet anser vara nödvändiga.

(2 och 3 mom. såsom i regeringens proposition)

10 §

Återkallande och begränsning av koncession

(1 mom. såsom i regeringens proposition)

Om oskicklighet eller oförsiktighet har konstaterats i skötseln av filialen och det är uppenbart att detta allvarligt kan skada deponenternas eller andra borgenärers fördel, kan finansministeriet på framställning av *finansinspektionen* för viss tid begränsa filialens verksamhet enligt koncessionen.

11 §

Öppnande av representation och dess verksamhet

Innan ett kreditinstitut får öppna en representation i Finland skall den underrätta *finansinspektionen* om saken. Representationen får inte idka verksamhet som avses i 20 § kreditinstituts-lagen.

Finansinspektionen skall inom två månader från det den mottog underrättelsen meddela närmare föreskrifter om öppnandet av representationen, dess verksamhet och tillsynen över den. Representationen kan öppnas när kreditinstitu-

tet har tagit emot de föreskrifter av *finansinspektionen* som avses i detta moment.

12 §

Återkallande av verksamhetsrättigheter

Finansinspektionen kan förbjuda en representation att fortsätta sin verksamhet i Finland, om i representationens verksamhet väsentligt har överträtts stadganden i en lag eller förordning eller föreskrifter som en myndighet har meddelat med stöd av den eller om de förutsättningar för beviljande av koncession som anges i 8 § inte längre föreligger.

4 kap.

Gemensamma stadganden

13 §

(Såsom i regeringens proposition)

14 §

Tillsyn

Om tillsynen över kreditinstitutens och de finansiella institutens verksamhet i Finland stadgas i lagen om *finansinspektionen* (503/93).

15 §

(Såsom i regeringens proposition)

16 §

Upplysningar som kompletterar bokslutet

Finansinspektionen och Finlands Bank har rätt att för fullgörande av sin uppgift, utöver bokslutsuppgifterna, få motsvarande upplysningar av filialen som de har rätt att få av kreditinstitut som har fått koncession i Finland.

5 kap.

Särskilda stadganden

17 och 18 §§

(Såsom i regeringens proposition)

19 §

Tecknande av firma

(1 mom. såsom i regeringens proposition)
Firmatecknarna skall vara bosatta i Finland, om inte *finansinspektionen* medger undantag.

20—22 §§

(Såsom i regeringens proposition)

23 §

Likviditet

En filials likviditet skall vara tryggad på ett med hänsyn till dess verksamhet tillräckligt sätt. *Finansinspektionen* kan meddela närmare föreskrifter om tryggheten av filialens likviditet.
(2 mom. såsom i regeringens proposition)

24 §

Tystnadsplikt

I fråga om tystnadsplikten för en anställd vid en filial eller en representation, hans rätt att lämna upplysningar och om brott mot tystnadsplikten samt om utövande av en representations kreditupplysningsverksamhet gäller i tillämpliga delar 94—97 och 100 §§ kreditinstitutslagen.
(2 mom. såsom i regeringens proposition)

25 §

Verkningar av återkallad koncession

Om en myndighet i kreditinstitutets hemstat återkallar dess koncession, skall verksamheten vid en filial eller en filial till ett finansiellt institut som är dotterbolag till kreditinstitutet avslutas på det sätt som *finansinspektionen* bestämmer.

Det förfarande som anges i 1 mom. skall iakttagas också när finansministeriet återkallar en filials koncession eller när *finansinspektionen* förbjuder ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut att fortsätta sin verksamhet i Finland.

26 §

(Såsom i regeringens proposition)

3.

Lag**om ändring av affärsbankslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i affärsbankslagen av den 28 december 1990 (1269/90) 2 och 4 §§, 5 § 1 mom., 6 §, 7 § 1 mom. och 4 kap. samt
ändras 1 och 3 §§, 9 § 3 mom., 13 § 1 mom., 15 §, 25 § 1 mom., 27 § 1 mom., 28 § 1 mom. och 39 § 2 mom. som följer:

1, 3, 9, 13, 15 och 25 §§
 (Såsom i regeringens proposition)

27 §

Konstaterar en affärsbanks direktion att bankens eget kapital på grund av förluster har minskat så att åtminstone hälften av det bundna egna kapitalet har gått förlorat och banken inte har egna medel till det belopp som stadgas i 78 § kreditinstitutslagen, eller kan banken inte uppfylla sina förbindelser, skall direktionen utan dröjsmål göra upp bokslut och lämna det till revisorerna och *finansinspektionen* för granskning. Revisorerna skall utan dröjsmål ge direktionen ett skriftligt utlåtande om revisionen av bokslutet.

nen att minst hälften av affärsbankens bundna kapital har gått förlorat och banken inte har egna medel till det belopp som stadgas i 78 § kreditinstitutslagen, och kan bankens fortsatta verksamhet inte tryggas med understöd eller understödslån ur den säkerhetsfond till vilken banken hör eller på något annat av *finansinspektionen* godkänt sätt, eller kan banken inte fullgöra sina förbindelser, skall bankens direktion utan dröjsmål underrätta finansministeriet och sin säkerhetsfond om detta.

39 §

(Såsom i regeringens proposition)

28 §

Konstaterar revisorerna eller *finansinspektio-*

Ikraftträdelsestadgandet

(Såsom i regeringens proposition)

4.

Lag**om ändring av sparbankslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i sparbankslagen av den 28 december 1990 (1270/90) 2, 5, 10 och 16 §§ samt 5 kap.,
ändras 1 och 3 §§, i 6 § det inledande stycket och 3 punkten, 7 §, 8 § 2 mom., 9 § 2 mom., 40 § 1 och 3 mom., 47 § 3 mom., 48 § 3 mom., 49 § 3 mom., 51 §, 52 § 2 mom., 57 § 1 mom., 62 §, 78 § 2 mom., 92 § 1 mom., 93 § 1 mom., 102 § 2 mom., 105 § 2 mom., 113 § 3 mom. och 135 § samt
fogas till 40 § ett nytt 5 mom. och till 84 § ett nytt 4 mom. som följer:

1, 3 och 6—9 §§
 (Såsom i regeringens proposition)

delas ut som vinstandel på bankens grundfundsandelar, om inte något annat följer av 81 § kreditinstitutslagen.

40 §

En sparbanks vinst och annat fritt eget kapital kan genom beslut av principalerna, om det av styrelsen föreslagna beloppet inte överskrids,

(3 mom. såsom i regeringens proposition)

(5 mom. såsom i regeringens proposition)

47—49, 51, 52, 57, 62 och 78 §§
(Såsom i regeringens proposition)

84 §

Sparbanken skall lämna sparbanksinspektionen samma upplysningar som den skall lämna *finansinspektionen* enligt 17 § kreditinstitutslagen.

92 §

Konstaterar en sparbanks styrelse att bankens eget kapital till följd av förluster har nedgått så att åtminstone hälften av det egna bundna kapitalet har gått förlorat, och har banken inte egna medel som uppgår till det belopp som anges i 78 § kreditinstitutslagen, eller kan banken inte fullgöra sina förbindelser, skall styrelsen utan dröjsmål göra upp bokslut och lämna det till revisorerna och *finansinspektionen* för granskning. Revisorerna skall utan dröjsmål till styrelsen avge ett skriftligt utlåtande över revisionen av bokslutet.

93 §

Konstaterar revisorerna, sparbanksinspektionen eller *finansinspektionen* att minst hälften av

sparbankens egna bundna kapital har gått förlorat och har banken inte egna medel som uppgår till det belopp som stadgas i 78 § kreditinstitutslagen, och kan bankens fortsatta verksamhet inte tryggas med understöd eller understödslån ur sparbankernas säkerhetsfond eller på något annat sätt som *finansinspektionen* godkänner, eller kan banken inte fullgöra sina förbindelser, skall bankens styrelse utan dröjsmål underrätta finansministeriet och sparbankernas säkerhetsfond om detta.

102 §

Finansministeriet skall på framställning av *finansinspektionen* bestämma att en sparbank skall stängas och fatta beslut om att banken skall träda i likvidation, om

(1—3 punkten såsom i regeringens proposition)

105, 113 och 135 §§

(Såsom i regeringens proposition)

Ikraftträdelsestadgandet

(Såsom i regeringens proposition)

5.

Lag

om ändring av andelsbankslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i andelsbankslagen av den 28 december 1990 (1271/90) 2, 4, 6 och 7 §§ samt 5 kap.,
ändras 1, 3 och 5 §§, 14 § 2 mom., 19 § 1 mom., 22 §, 36 § 2 mom., 50 § 1 mom., 51 § 1 mom. 60 §
2 mom., 63 § 2 mom., 71 § 3 mom., 89 § 1 och 3 mom. och 92 §, samt
fogas till lagen en ny 13 a § och till 42 § ett nytt 5 mom. som följer:

1, 3, 5, 13 a, 14, 19, 22 och 36 §§

(Såsom i regeringens proposition)

42 §

Andelsbanken skall lämna andelsbanksinspektionen samma uppgifter som den skall lämna *finansinspektionen* enligt 17 § kreditinstitutslagen.

50 §

Konstaterar en andelsbanks direktion att bankens eget kapital till följd av förluster har nedgått så att åtminstone hälften av det bundna egna kapitalet har gått förlorat, och har banken inte egna medel som uppgår till det belopp som anges i 78 § kreditinstitutslagen, eller kan banken inte fullgöra sina förbindelser, skall direktio-

nen utan dröjsmål göra upp bokslut och lämna det till revisorerna och *finansinspektionen* för granskning. Revisorerna skall utan dröjsmål till direktionen avge ett skriftligt utlåtande om revisionen av bokslutet.

51 §

Konstaterar revisorerna, andelsbanksinspektionen eller *finansinspektionen* att minst hälften av det bundna egna kapitalet har gått förlorat, och motsvarar inte bankens egna medel till det belopp som stadgas i 78 § kreditinstitutslagen, och kan bankens fortsatta verksamhet inte tryggas med understöd eller understödslån ur andelsbankernas säkerhetsfond eller på något annat av *finansinspektionen* godkänt sätt, eller att banken inte kan fullgöra sina förbindelser, skall bankens direktion utan dröjsmål underrätta finansmini-

steriet och andelsbankernas säkerhetsfond om detta.

60 §

Finansministeriet skall på framställning av *finansinspektionen* bestämma att en andelsbank skall stängas och fatta beslut om att banken skall träda i likvidation, om

(1—3 punkten såsom i regeringens proposition)

63, 71, 89 och 92 §§
(Såsom i regeringens proposition)

Ikraftträdelsestadgandet
(Såsom i regeringens proposition)

6.

Lag

om ändring av lagen om Postbanken Ab

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 1 §, 7 § 1 mom. samt 9, 14 och 15 §§ lagen den 11 december 1987 om Postbanken Ab (972/87),

av dessa lagrum 1 §, 7 § 1 mom. och 14 § sådana de lyder i lag av den 28 december 1990 (1272/90) och 9 § sådan den lyder delvis ändrad genom sistnämnda lag som följer:

1 §

(Såsom i regeringens proposition)

7 §

För att säkerställa att Postbanken Ab:s förbindelser fullgörs åtnjuter banken en statsgaranti till ett belopp som motsvarar högst hälften av det sammanlagda beloppet av Postbanken Ab:s primära och supplementära egna medel som beräknas enligt 73 och 74 §§ kreditinstitutslagen. Garantin sjunker dock inte under det högre markbelopp som garantin har nått, även om Postbanken Ab:s egna medel senare skulle minska.

genom förmedling av post- och televerkets anstalter, enligt anvisningar som banken har meddelat och *finansinspektionen* godkänt.

(2 och 3 mom. såsom i regeringens proposition)

14 §

Stadgandena i 94—97 §§ kreditinstitutslagen om kreditinstitutsverksamhet tillämpas också på de tjänstemän och anställda vid post- och televerket som sköter Postbanken Ab:s uppgifter.

15 §

(Såsom i regeringens proposition)

9 §

Utöver vad som stadgas i 25 § kreditinstitutslagen bedriver Postbanken Ab sin verksamhet

Ikraftträdelsestadgandet
(Såsom i regeringens proposition)

7.

Lag**om ändring av lagen om hypoteksföreningar**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 8 december 1978 om hypoteksföreningar (936/78) 1 och 5 §§, det inledande stycket i 7 § 1 mom., 17 § 2 mom., 19 § 1 mom. och 26 § 2 mom.,

av dessa lagrum 1 §, det inledande stycket i 7 § 1 mom., och 26 § 2 mom. sådana de lyder i lag av den 20 december 1991 (1552/91) och 19 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 22 januari 1988 (50/88) som följer:

1, 5, 7, 17 och 19 §§
(Såsom i regeringens proposition)

26 §

ens egna medel inte underskrider vad som stadgas i 78 § kreditinstitutslagen och att återbetalningen inte under något år utgör mer än hälften av det föregående årets vinst.

Tillskottskapitalet kan endast återbetalas så att hypoteksföreningens grundkapital inte minskas, att förhållandet mellan hypoteksförening-

Ikraftträdelsestadgandet
(Såsom i regeringens proposition)

8.

Lag**om ändring av lagen om tillsyn över utlänningars företagsköp**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 3 § 4 mom. och 8 § lagen den 30 december 1992 om tillsyn över utlänningars företagsköp (1612/92) som följer:

3 §

Föremål för tillsyn

Föremål för tillsyn är dock inte försäkringsbolag, kreditinstitut eller finansiella institut då det finansiella institutet är ett kreditinstituts dotterbolag eller en holdingsammanslutning enligt kreditinstitutslagen (/).

företagsköp behandlar handels- och industriministeriet. Ansökningarna behandlas av försvarsministeriet, om det är fråga om en sådan sammanslutning eller rörelse som avses i 3 § 3 mom. (utesl.). Ministeriet skall bekräfta ett företagsköp utom om ett viktigt nationellt intresse kan äventyras på grund av företagsköpet, varvid ärendet överförs till statsrådet för behandling.

8 §

Handläggning

De ansökningar som gäller bekräftelse på

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

9.

Lag**om ändring av lagen om marknadsdomstolen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 1 §, 6 b §, 6 c §, 7 § 1 mom. 1 punkten och 3 mom. samt 7 b § lagen den 20 januari 1978 om marknadsdomstolen (41/78),

av dessa lagrum 1 § sådan den lyder i lag av den 3 december 1993 (/), 6 b § sådan den lyder i lag av den 9 augusti 1993 (749/93), 6 c § samt 7 § 1 mom. 1 punkten och 3 mom. sådana de lyder i lag av den 28 december 1990 (1276/90) och 7 b § i nämnda lag av den 26 maj 1989, som följer:

1 §

Marknadsdomstolen handlägger och avgör i egenskap av specialdomstol de ärenden som faller under dess behörighet enligt konsumentskyddslagen (38/78), lagen om konsumentombudsmannen (40/78), värdepappersmarknadslagen (495/89), kreditinstitutslagen (/) och lagen om reglering av avtalsvillkor mellan näringsidkare (/) och som ansluter sig till regleringen av marknadsföring och avtalsvillkor samt de ärenden för vilka den enligt lagen om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet (1061/78) är behörig.

6 b §

Ett ärende som skall behandlas i enlighet med värdepappersmarknadslagen och lagen om placeringsfonder blir anhängigt vid marknadsdomstolen på ansökan av finansinspektionen. Om finansinspektionen beslutar att ett ärende som gäller förfarande som iakttagas vid marknadsföring eller förvärv av värdepapper, en firma på främmande språk som ett utländskt fondföretag vid marknadsföringen av sina andelar använder i strid med 4 § lagen om placeringsfonder eller förbjudande av avtalsvillkor inte skall föras till marknadsdomstolen, har en registrerad förening som bevakar placerarnas intressen rätt att väcka ärendet vid domstolen.

6 c §

Ett ärende som skall behandlas enligt kreditinstitutslagen blir anhängigt vid marknadsdomstolen på ansökan av kreditinstitutet. Ett ärende som gäller utdömande av vite som finansinspektionen har förelagt för att stärka ett förbud blir dock anhängigt på ansökan av finansinspektionen.

7 §

I ansökan skall uppgivas:

1) den näringsidkares eller den andra persons namn, hemort och postadress mot vilken yrkandet riktas eller, om saken gäller ett kreditinstituts ansökan enligt 6 c §, finansinspektionens beslut;

Till ett kreditinstituts ansökan enligt 6 c § skall fogas finansinspektionens beslut i original eller officiellt styrkt kopia samt bevis över dagen för delfäendet.

7 b §

Marknadsdomstolens ordförande skall omedelbart delge finansinspektionen en ansökan som med stöd av 6 b § har gjorts av någon förening som nämns i samma paragraf.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

10.

Lag**om ändring av lagen om finansinspektionen**

I enlighet med riksdagens beslut fogas till lagen av den 11 juni 1993 om finansinspektionen (503/93) en ny 19 a § som följer:

Skyldighet att lämna uppgifter

19 a §

För förverkligande av de principer som skall iakttas när bankstöd beviljas skall finansinspektionen för varje bransch, varje område, varje bank och varje bankgrupp samla in och offentligen tillhandahålla så detaljerade uppgifter som möjligt

om kreditförluster som föranleder behov av bankstöd dock utan att kundens bankhemlighet röjs och näringsverksamhet eller skyddet för enskilda personer därigenom försvåras. Dessa uppgifter kan inte betraktas som en banks affärshemlighet.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Dessutom föreslår utskottet

att lagförslagen i lagmotionerna nr 29/1991 rd, 15/1992 rd samt 21, 32 och 36 skall förkastas.

Helsingfors den 10 december 1993

I den avgörande behandlingen deltog ordföranden Louekoski, vice ordföranden Björkenheim samt medlemmarna Dromberg, Jurva,

Jääskeläinen, Kekkonen, Kivelä, Korhonen, Koski, Laivoranta, J. Leppänen, Linnainmaa, Luhtanen, Paloheimo och Vuoristo.

Reservation*1. Allmänna synpunkter på propositionen*

Regeringen har huvudsakligen skött bankkrisen genom att endast reagera på krisens olika faser utan att övergripande dryfta systemet. Regeringen har inte berett något program på längre sikt för att inte tala om en faktisk totalrevidering av lagarna. Med en totalrevidering avser jag i detta sammanhang en medveten målsättning att förhindra kommande bankkriser. Alla regeringens åtgärder är kortsiktiga avgöranden som uppstått under tvång. Sett mot denna bakgrund borde utskottet ha behandlat de strukturella dragen i finansieringssystemet. I detta avseende har systemet följande bindningar:

— de problem som föranleds av att finansieringssystemet är bankkoncentrerat,

— behovet av att kunna förhindra riskkoncentrationer genom reglering av bankernas aktieplaceringar och möjligheterna att begränsa stora megaplacerares korsägande samt

— frågan om en övre gräns för depositions-skyddet.

Alla dessa svåra problem ligger bakom den nuvarande krisen och därför skulle det ha varit behövt att i detta sammanhang ta ställning till dessa frågor. Enligt min uppfattning accentuerar vårt finansieringssystem begränsade omfattning och det faktum att det är få som fattar finansieringsbeslut behovet av lagstiftning.

Vänsterförbundets riksdagsmän förelade utskottet för prövning bl.a. dessa frågor i lagmotionerna nr 29/1991 rd, 15/1992 rd, 21 samt 36, vilka utskottet behandlade. Utskottsmajoriteten förkastade emellertid lagmotionerna, något som enligt min uppfattning var ett stort fel. Nu skulle det ha varit hög tid att behandla de strukturella faktorer i bankkrisen som kunde ha påverkats genom lagändringar för att vårt finansieringssystem inte längre skall ställas inför problem av nuvarande omfattning.

2. Kreditinstitutens tystnadsplikt och den s.k. bankhemligheten

I 58 § i 1990 års depositionsbankslag stadgas om bankhemlighet som gäller tystnadsplikt för den som är medlem eller suppleant i ett organ i en bank eller sammanslutning av banker eller som är anställd vid en dylik bank eller sammanslutning. Tystnadsplikten omfattar ärenden som gäller en bankkunds eller någon annans ekonomiska situation, privata angelägenheter eller affärs- eller yrkeshemligheter. I stadgandet utsträcks bankhemligheten till att gälla nästan alla de uppgifter som bankerna blir tvungna att inhämta bl.a. då de beviljar sina kunder lån.

I utskottets betänkande och i regeringens proposition föreslås nu att lagen om depositionsbankernas verksamhet (1268/90) och lagen om finansieringsverksamhet (1544/91) skall ersättas med en kreditinstitutslag som skall gälla alla kreditinstitut. I 94 § i det första lagförslaget i utskottets betänkande föreslås ett stadgande om den tystnadsplikt som skall iakttas i holdingsammanslutningar, kreditinstitut, finansiella institut som hör till kreditinstitutets konsolideringsgrupp och i kreditinstitutssammanslutningar. I huvuddrag motsvarar förslaget till denna del stadgandet om bankhemlighet i 58 § i den nuvarande depositionsbankslagen. Enligt propositionens motivering utsträcks tystnadsplikten till att också gälla dem som på uppdrag av ett kreditinstitut utför uppgifter som ankommer på kreditinstitutet.

I denna reservation upprepar jag innehållet i rdm. Esko Seppänens m.fl. lagmotion nr 21 anpassat till förslaget till kreditinstitutslag i regeringens föreliggande proposition. Ej heller i detta sammanhang föreslår jag att tystnadsplikten (som är en huvudregel i fråga om bankhemligheten) skall slopas, men jag anser att lagstiftningen inte bör skydda bankrelationer som lett till att en bank beviljat betydande lån som

sedermera i boksluten när den åtnjuter statligt stöd antecknas som slutgiltiga förluster utan att det vid det samhälleliga beslutsfattandet skulle vara möjligt att i efterhand bedöma t.ex. deras agerande som utövat beslutanderätt i bankerna. Under bankhemlighetens täckmantel finns det kreditförluster som föranleds såväl av direkt brottslig verksamhet som oöverskådlig risktagning. En del av dem som bär ansvaret för beslut som medfört kreditförluster är alltså anställda hos bankerna och en del blir t.o.m. utsedda att övervaka det statliga bankstödet och utan möjlighet för utomstående att bedöma om bankernas avgöranden har varit acceptabla eller inte. Detta strider mot medborgarnas rättsuppfattning, och dessutom behandlas de som via bankerna utövar ekonomisk makt annorlunda än andra samhälleliga maktutövare: direktören i en nästan konkursfärdig bank skyddas alltid om inte banken själv startar undersökningar för att utreda saken.

Jag har omstiliserat den ursprungliga lagmotionen så att kreditförlustregistrets offentlighetsverkningar omfattar endast de kredittagares kreditförlustbringande krediter vilkas indrivning vid utmätning, konkurs, dom på grund av fordran eller skuldsanering visat gäldenärens insolvens. Om kredittagarens insolvens inte lagligen har kunnat påvisas finns det inte någon visshet om hurdana negativa följder ett offentliggörande av krediterna kan få för kredittagarens framtida näringsverksamhet.

I fråga om krediter som bokförts som kreditförluster föreslog jag ett undantag från huvudregeln om tystnadsplikt i en ny 94 a § i kreditinstitutslagen i utskottets betänkande. Enligt paragrafen är ett kreditinstitut skyldigt att för det offentliga register som förs av finansinspektionen anmäla alla som kreditförluster bokförda krediter, vars belopp överstiger en miljon mark. I registret skall antecknas markbeloppen av alla som kreditförluster bokförda enstaka lån av ovan nämnd storlek som beviljats av kreditgivaren och av dess enstaka filialer, mottagaren av den kredit som bokförts som kreditförlust, de sammanlagda beloppen av de enskilda kontorens kreditförluster samt säkerheterna för respektive kredit och, om kredit har beviljats utan säkerhet, också de sammanlagda beloppen av sådana krediter vid de enskilda kontoren.

Dessutom föreslår jag att till utskottets betänkande skulle fogas en ändring av lagen om finansinspektionen (503/93). Ändringen innebär att det vid finansinspektionen som verkar i

anslutning till Finlands Bank upprättas ett offentligt register över kreditinstitutens kreditförluster som alla är berättigade att få uppgifter ur. Om detta och om bankernas skyldighet att lämna uppgifter till finansinspektionen om dem som mottagit och givit krediter som bokförts som kreditförluster föreslog jag stadganden i ett förslag som skulle fogas till utskottets betänkande. Ett förslag med detta ingår i rdm. Seppänens m.fl. lagmotion nr 21.

På grundval av det ovan anförda föreslår jag vördsamt

att det andra, tredje, fjärde, femte, sjätte, sjunde, åttonde och nionde lagförslaget i utskottets betänkande skall godkännas i enlighet med betänkandet och

att det första lagförslaget i utskottets betänkande i övrigt skall godkännas enligt betänkandet utom att till lagförslaget fogas en ny 94 a § som följer:

94 a § (Ny)

Utan hinder av vad som i 94 § stadgas om tystnadsplikt är ett kreditinstitut skyldigt att för det offentliga register över kreditinstitutens kreditförluster som förs av finansinspektionen lämna uppgifter om alla som kreditförluster bokför-

da krediter, vars värde överstiger en miljon mark och har realiserats som kreditförluster vid ett förfarande under vilket det lagligen har konstaterats att gäldenären är insolvent.

I registret skall antecknas markbeloppen av alla som kreditförluster bokförda enstaka lån som beviljats av en kreditgivare och av dess separata kontor, mottagaren av lån som har bokförts som kreditförlust, det sammanlagda beloppet av kreditförluster vid respektive kontor samt säkerheterna för krediterna och, om kredit har beviljats utan säkerhet, även det sammanlagda beloppet av sådana krediter vid respektive kontor.

Den i detta stadgande avsedda publicerings-skyldigheten gäller endast kreditinstitut som har tagit emot sådant direkt bankstöd via statsbudgeten eller sådant i lagen om statens säkerhetsfond (379/92) nämnt stöd som via bankernas säkerhetsfonder beviljas bankerna i form av lån, garantier eller direkta statliga kapitalplaceringar, borgensförbindelser eller såsom annat finansieringsstöd.

Vidare föreslår jag

att det andra lagförslaget i lagmotion nr 21 skall godkännas sålydande:

Lag

om ändring av lagen om finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 4 § lagen den 11 juni 1993 om finansinspektionen (503/93) en ny 7 punkt, till 11 § ett nytt 6 och 7 mom. samt till lagen en ny 16 a § som följer:

4 §

Arbetsätt

Finansinspektionen sköter sina uppgifter bland annat genom att

7) för de i 94 a § kreditinstitutslagen angivna tillsynsobjekten utfärda detaljerade direktiv om de uppgifter enligt 11 § i denna lag som finansinspektionen insamlar för det offentliga register det skall föra över kreditinstitutens kreditförluster.

11 §

Granskningsrätt och rätt att få uppgifter

Finansinspektionen har rätt att få de uppgifter som nämns i 94 a § 1 mom. kreditinstitutslagen av kreditinstitut som har tagit emot bankstöd som beviljats via statsbudgeten eller sådant i lagen om statens säkerhetsfond (379/92) nämnt stöd som bankerna beviljas via bankernas säkerhetsfonder i form av lån, garantier eller direkta

statliga kapitalplaceringar, borgensförbindelser eller i form av annat finansieringsstöd.

Finansinspektionen skall anteckna de i ovan nämnda moment angivna uppgifterna så att de bildar ett enhetligt register över kreditinstitutens kreditförluster som uppdateras kontinuerligt allteftersom kreditinstitutet i sina egna bokslut bokför sina fordringar som kreditförluster. Kreditinstitutet är skyldiga att följa finansinspektionens ovan i 4 § 1 mom. 7 punkten angivna direktiv om lämnande av upplysningar. Uppgifterna om krediter som skall bokföras som kreditförluster katalogiseras och uppdateras av kreditgivaren och skall omedelbart efter det att kreditinstitutets bokslut godkänts med hjälp av automatisk databehandling kopieras i det kreditförlustregister som förs av finansinspektionen.

16 a § (ny)

Kreditförlustregistrets offentlighet

Var och en är berättigad att få uppgifter om de i 94 a § kreditinstitutslagen angivna uppgifterna som uppdateras vid finansinspektionen och som införs i *registret över kreditinstitutens kreditförluster*.

Ikraftträdelsestadgandet

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

I det i lagens 3, 4 och 14 a § nämnda registret antecknas av de kreditförluster som uppkommit vid kreditinstitut som avses i 94 a § kreditinstitutslagen de krediter som har beviljats och bokförts som kreditförluster år 1987 eller därefter.

Helsingfors den 10 december 1993

Martti Korhonen

